

Kemalist diktatörlük ve TKP

Kemal'in Halk Partisi özellikle 1927'den bu yana sürekli bir terör siyaseti izliyor. Tutuklamalar, terör hükümleri ve en ustaca provokasyonlar gündemdedir. **s.12**

DLB: Örgütlü mücadele!

Liseliler bir sabah kalktıklarında sınavların yapılacağını öğreniyor, ertesi sabah ertelendiğini... Plandan ve programdan yoksun, günü kurtarmaya dönük bu kararlar tepki topluyor. **s.16**

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2021 Özel / 14
9 Nisan 2021

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak48.net

Karadeniz'de gerilim ve Montrö tartışmaları

Çok yönlü açmazlarla boğuşan gerici-faşist iktidar, efendisinin politikalarına hizmet çerçevesinde ABD donanmasını Karadeniz'in derinliklerine taşımak için Montrö Sözleşmesi'nden mi çekilecek, yoksa doğayı ve toplumu hiçe sayarak kadim şehir İstanbul'un bağrına yeni bir kanal mı açacak, bilinmez. Ama şurası açık ki, kendi iktidarının ömrünü uzatabilmek için emperyalistlere kölece hizmet etmek konusunda her türlü "çılgınlığın" altına imza atacak denli gözü dönmüş bir rejim gerçeği önümüzde durmaktadır.

Düzen muhalefetinin "zevzekliği"!

Düzen muhalefeti meselenin esası hakkında söz söylemekten, gerçek amacı üzerinden dinci-faşist rejimi hedef almaktan niye özenle kaçındı?

1 Mayıs'ı yasaklamak istiyorlar! Geçit vermeyelim!

1 Mayıs'ı tüm baskı ve yasaklamalara rağmen tarihsel ve sınıfsal özüne uygun bir şekilde örgütlenme sorumluluğu önümüzde durmaktadır.

ABD, AB emperyalist blokunun Ukrayna provokasyonu

Gelişmeler, ABD emperyalizminin başını çektiği batı blokunun sefil çıkarları için insanlığı karşı karşıya bıraktığı büyük risklerin ciddiyetini gösteriyor.

Montrö tartışmalarının gerisinde ne var?

s.4

Biden yönetimi Filistin sorununu mu çözecek?

s.20

Karadeniz’de artan gerilim ve Montrö tartışmaları

Emperyalist-kapitalist sistemin çok yönlü bunalımları derinleşirken, buna bağlı olarak emperyalistler arası hegemonya ve nüfuz mücadeleleri kızışıyor. Dünyanın birçok bölgesinde sular gide- rek ısınıyor.

Emperyalist güçler arasında tırmanan gerilim ve mücadeleler bugün için doğrudan bir karşı karşıya geliş, çatışma ve savaş biçimleri almasa da, Suriye örneğinde olduğu gibi ince ve kırılabilir bir çizgide ilerliyor. Bölgesel güçler ya da işbirlikçi kukla hükümetler üzerinden sürdürülen “vesayet savaşları”nda ABD, AB ve Rusya gibi emperyalist devletler, savaş sahasında sık sık burun buruna geliyorlar.

Komünistlerin emperyalist dünyada ağırlaşan hegemonya krizi üzerinden yaptıkları şu değerlendirme, güncel planda yaşanan gelişmelerin arka planına ışık tutuyor:

“Sistemin yapısal krizinin temel unsurlarından biri olarak emperyalist dünyadaki hegemonya bunalımı yeni bir durum değildir. Bununla birlikte son yılların gelişmeleri bunun gitgide ağırlaştığını, çatışma ve savaşlardaki artış ve sertleşmenin aynı zamanda bunun bir yansıması olduğunu göstermektedir.

“Partimizin konuya ilişkin değerlendirmelerinde hep vurgulandığı gibi, sistemdeki hegemonya krizinin en özgün yanı, ABD emperyalizminin hegemon konumunu artık eskisi gibi sürdüremez duruma düşmesi, fakat emperyalist dünyada hegemonyayı ondan koparıp almaya talip bir emperyalist gücün ise halen olmamasıdır. Bu özgün tarihi durumun ikili sonuçlarından ilki, her şeye rağmen en güçlü emperyalist devlet olan ABD emperyalizminin belirgin üstünlüklerine dayanarak ve hegemonyasını restore etmek üzere saldırgan bir politika izlemesidir. Öteki sonuç ise, buna direnen ve büyüyen güçlerine bağlı olarak kendilerine alan açılmasını isteyen emperyalist devletlerin bunu çok kutuplu dünya talebi olarak somutlamaları, kendi aralarında buna uygun yeni ilişkiler ve ittifaklar geliştirmeleridir.” (TKİP V. Kongre Bildirgesi)

Son dönemde öne çıkan Karadeniz krizi ve bölgedeki askeri-siyasi hareketli-

lik tam da bu bağlamda yaşanmaktadır. Ukrayna krizinin tırmandırılması, buna paralel olarak 2020-2021 yılları arasında gündeme getirilen askeri tatbikatlar ve devam eden diplomasi trafiği, başını ABD’nin çektiği batılı emperyalist bloğun Rusya’yı Karadeniz üzerinden kuşatma ve en geri sınırlara hapsetme stratejisinin güncel görünümüleri olarak öne çıkmaktadır.

Söz konusu strateji 2008 yılında Gürcistan’da, 2014 yılında Ukrayna’da prova edilmiş, fakat Rusya’nın sergilediği inisiyatif ve saldırgan yanıt karşısında “beklemeye” alınmıştı. Bugün ise, Gürcistan’da Güney Osetya ve Abhazya’da, Ukrayna’da ise Kırım ve Donbass’ta oluşan geçici ve iğreti dengeyi etkileyebilecek yeni gelişmeler yaşanıyor. ABD emperyalizmi öncülüğünde hareket eden batılı güçler, Biden yönetiminin işbaşı yapmasıyla birlikte, Karadeniz üzerinden Rusya’yı kuşatma, bölgenin zengin enerji kaynakları üzerinde hakimiyet kurma stratejisini daha saldırgan bir politikayla yeniden masalarına almış görünüyorlar.

Söz konusu strateji üzerinden mesafe almak için de Karadeniz’in bir savaş denizine dönüştürülmesi gerekiyor. Zira, ABD ordusu ve NATO açısından donanma gücü, hasımları karşısında temel bir caydırıcı olarak kullanılıyor.

MONTRÖ TARTIŞMALARI VE AKP İKTİDARININ KIRLI HESAPLARI

Geçtiğimiz günlerde Meclis başkanının yaptığı açıklamalar ve onu takip eden gelişmelerle alevlenen Montrö tartışmaları, Karadeniz’de yaşanan bu son gelişmelerden ve emperyalistlerin bölge üzerindeki kirliliği hesaplarından bağımsız değil. Nitekim Gürcistan ve Ukrayna krizlerinin tırmandırıldığı dönemlerde de Montrö Boğazlar Sözleşmesi çeşitli tartışmalara konu edilmişti.

Sayırsız argümanla manipüle edilerek bağlamından koparılmak istenen Montrö ve Kanal İstanbul tartışmaları ayrıntılarından arındırıldığında, ortaya açık bir tablo çıkmaktadır: AKP-MHP iktidar bloğu, başını ABD’nin çektiği batılı emperyalist güçlerin Karadeniz’e dönük planlarında yeni bir düzeyde rol üstlen-

me hevesindedir.

Gerici-faşist iktidar Karadeniz’de öne çıkan kriz dinamiklerini, kendi bölgesel çıkarları doğrultusunda değerlendirmenin, özellikle de emperyalistlerle ilişkileri “onarmanın” imkânı olarak görüyor. Bu nedenle ABD emperyalizminin Karadeniz’e yerleşme politikasına eklenmiş bir çizgide hareket ediyor. Kapalı kapılar ardında ne tür pazarlıklar sürüyor, hangi tavizler veriliyor ya da hangi çıkar ortaklıklarının altına imzalar atılıyor şimdilik belirsiz. Ancak Montrö üzerinden süren tartışmaların esasını bunlar oluşturuyor.

Bununla birlikte, gerici-faşist iktidar açısından Montrö Sözleşmesi’nden bir gece yarısı kararname ile çıkmak o kadar da kolay değil. Zira, Montrö denklemi Rusya gibi belirleyici bir başka güç odağı yer alıyor. Erdoğan’ın tartışmaların en kızıştığı günlerde yaptığı “yumuşak” açıklamaların gerisinde bu var. Özellikle 2015 sonrası süreçte Rusya ile kurulan askeri, siyasi ve ekonomik ilişkiler sorunu çok daha çetrefilli hale getirmiş durumda. S400 krizi, Rusya ile yapılan doğalgaz boru hattı anlaşmaları, Suriye savaşındaki hassas dengeler vb. sorun alanları, iktidarın boğazına takılmış çengeller olarak yerli yerinde duruyor.

Öte yandan, Montrö tartışmalarının farklı yönleriyle gündemde tutulmasının iç politikaya dönük yanları bulunuyor. Özellikle 104 emekli amiralin Montrö bildirisi yayınlamasını fırsata çeviren AKP-MHP iktidarı, yeni bir güç gösterisi yapmak ve düzen muhalefetini paralyze etmek için harekete geçti. Emekli amiraller üzerinden tüm topluma ve muhalif güçlere tehditler savruldu. Açmazları derinleştikçe hareket alanı daralan rejim, Montrö tartışmalarını yeni bir manevra alanı, düzen siyasetine “yön vermenin” imkânı olarak da değerlendirme çabasında. Bunda ne kadar sonuç alabileceği ise içeride ve dışarıda bir dizi etkene bağlı.

AKP’NİN KANAL İSTANBUL ISRARI

Montrö tartışmalarını tetikleyen Kanal İstanbul projesi bugüne kadar daha çok iktidarın rant politikaları üzerinden eleştirildi ve bu eleştirilerin somut dayanakları bulunuyor. İktidar yandaşla-

rından Katar emirinin annesine kadar uzanan geniş bir yelpaze, proje güzergâhındaki arsaların başına çoktan üşüş-tüler. Henüz tek bir çivi bile çakılmadığı halde, arazi fiyatları ikiye katlandı.

AKP-MHP iktidarının Kanal İstanbul ısrarının gerisinde bir yanıyla bu devasa ranttan elde etmeyi umduğu milyon dolarların olduğu açık. Öte yandan, projenin siyasi rantından da faydalanmayı umuyorlar. Karadeniz’e yerleşmenin yollarını arayan ABD emperyalizmine üstü örtülü de olsa “Montrö’den çekilemezsek yeni kanal açarız” mesajının verilmesi, bunun ibretlik örneği oldu. Bu mesaj, S400’ler vb. konularda ABD ve batılı güçlerle ipleri gerilen iktidarın, bir nevi “sorunları çözmeye, size kölece hizmet etmeye hazırız” beyanı sayılabilir.

İçeride ayağının altındaki toprağın kaydığı farkında olan, dışarıda manevra alanı iyice daralan gerici-faşist rejim, içine düştüğü açmazlardan çıkışı bir kez daha emperyalistlere kusursuz hizmette arıyor. Zira akıbetinin, ABD emperyalizmi ile kurduğu çok yönlü ilişkiden bağımsız şekillenmeyeceğini, onların desteği olmaksızın yol yürüyemeyeceğini sayısız deneyim üzerinden biliyor.

Çok yönlü açmazlarla boğuşan gerici-faşist iktidar, efendisinin politikalarına hizmet çerçevesinde ABD donanmasını Karadeniz’in derinliklerine taşımak için Montrö Sözleşmesi’nden mi çekilecek, yoksa doğayı ve toplumu hiçe sayarak kadim şehir İstanbul’un bağrına yeni bir kanal mı açacak, bilinmez. Ama şurası açık ki, kendi iktidarının ömrünü uzatabilmek için emperyalistlere kölece hizmet etmek konusunda her türlü “çılgınlığın” altına imza atacak denli gözü dönmüş bir rejim gerçeği önümüzde durmaktadır.

Dinci-faşist iktidarın ayakta kalabil- mek uğruna emperyalizme kölece bağımlılığı derinleştiren politikalarına karşı harekete geçemedikleri koşullarda, işçi ve emekçilerin bugün yaşamakta oldukları yıkım daha da derinleşecek, ödeyecekleri fatura daha da büyüyecektir. Bu gerçekliği bilince çıkaracak etkili bir propaganda, ajitasyon ve siyasal teşhir faaliyetinin örgütlenmesi günün öncelikli görevlerinden biridir.

Düzen muhalefetinin “zevzekliği”!

Emekli amirallerin bildirisini, düzen muhalefetinden farklı sesler ve sinik bir “muhalefet” ile karşılandı. Bunun en çarpıcı örneği İYİ Parti’den yansıyan tepkiler oldu. İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, “Sabah bir uyandı emekli amirallerin canı sıkılmış, bildiri yayınlamışlar. Bu bir zevzekliktir” sözleriyle çapını ve düzeyini ortaya koydu. Bu tutumu pek çok kesimde “şaşkınlık” yaratırken parti içerisinde de tartışma konusu oldu.

CHP’de kimi isimler bildiriye destek veren açıklamalar yaparken bunlar çok fazla öne çıkmadı. Zira CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu bildiriye “sahte gündem” olarak yorumladı. CHP Parti Sözcüsü Faik Öztrak da konuyu “AKP’nin mağduriyet kastiği sahte gündemleri konuşmaya değer bulmuyoruz” diye ele aldı.

Erdoğan’ın eski yol arkadaşları da konuyu “darbe-demokrasi” demagojisine sıkıştırdılar. DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan’ın ilk yorumu, “Tarihimizin utanç sayfaları askerlerin siyasete yönelik hadsiz müdahaleleriyle doludur. Bu acı hafıza depreştirilmemelidir” oldu. Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu da, “Bildiri ülkenin tarihsel hafızasını ve içinden geçtiği hassas süreci göz önüne almayan; kötü niyetli bir sorumsuzluk örneğidir” ifadelerini kullandı.

Son dönemde iktidarın attığı dinci-gerici adımlardan kendine “başarı” payı çıkaran “Milli Görüş” cephesi de CHP’nin “sahte gündem” tutumuna benzer bir yaklaşım sergiledi. SP’nin “Geçim İttifakı” kampanyasına işaret eden Temel Karamollaoğlu, gündemi “bugün konuşulmaması gereken bir konu” olarak değerlendirdi.

AKP-MHP ittifakının sergilediği güç gösterisine aldığı tutumla geçit veren düzen muhalefeti, tırmandırılan saldırı kampanyasına bir bakıma ortak oldu. Buna rağmen özellikle CHP, dinci-faşist rejim tarafından bildiriden bizzat sorumlu olmakla suçlandı. Rejimin tüm pervasızlığına karşın düzen muhalefeti konunun esasını gündemde tutmaktan kaçındı. Meselenin esasını çarpıtan polemik ve atışmalarla gündemi meşgul ederek, düzen siyasetindeki çürümüşlüğü bir kez daha gözler önüne serdi. Tüm bu tartışma ve çarpıtmalar adeta bir “zevzeklik” örneği oldu.

Düzen muhalefetinin bu söylem ve yaklaşımlarının şaşılacak bir yanı yoktur. Çünkü tümünün mayasında Amerikan emperyalizmine kölece bağlılık bulunmaktadır. Bu konuda AKP ve MHP ile diğer düzen partilerinin birbirinden farkı yoktur. Asıl şaşırılması gereken, ondan beklenti içerisinde olmaktır.

Düzen muhalefetinin tepkileri, aynı zamanda ikiyüzlülüklerinin de açık bir şekilde ortaya serilmesine vesile oldu. Aylardır iktidarla Kanal İstanbul polemğine girenler, Kanal İstanbul’u da dolaysız olarak kesen bir konuya “sahte gündem” dediler. Bir yönüyle ülkenin “bağımsızlığı” tartışmasını da ilgilendiren mesele, “milli” sıfatını dilinden düşürmeyenler tarafından “konuşulmaya gerek olmayan bir konu” ya da “zevzeklik” yorumlarıyla karşılandı. Dinci-faşist rejim her hafta HDP’li “seçilmişlere” yönelik yeni bir saldırıyı devreye sokarken, bizzat HDP’nin kapatılması gündemdeyken, “darbe” niteliğindeki bu saldırılara suskunlukla onay veren “muhalefet”, emekli amirallerin bildirisinde “darbe iması” gördü.

Düzen muhalefetinin bu tutumunun gerisinde ne yatıyor? Bildirinin esası hakkında söz söylemekten, dinci-faşist rejimin gerçek yönelim ve hedeflerini ortaya koyup, onu bunun üzerinden hedef almaktan niye özenle kaçındılar?

KONUŞULMASI GEREKEN GERÇEK GÜNDEM!

Bu soruya yanıt vermek için, dinci-faşist rejimi bildiri karşısında “güç gösterisi” sergilemek durumunda bırakanın ne olduğuna bakmak gerekiyor. Sorun açık ki, bildirinin gece yarısı yayımlanması, sözde “darbe iması”, orduyla bağlantılı

“emekli amiraller” tarafından yayımlanması vb. değildi. İktidarın ve düzen muhalefetinin tümünün dillendirdiği bu noktalar sorunun tali yanığıdır. Asıl rahatsız edici olan, dinci-faşist iktidarın Amerikan uşaklığı hesaplarının bu biçimde deşifre olmasıdır.

Ukrayna ve Karadeniz’de son dönemde yaşananlar, Amerikan emperyalizminin Rusya’ya yönelik saldırgan hamleleri, NATO ve ABD’yi arkasına alan Ukrayna devletinin Kırım ve Donbass bölgesini geri almak için operasyon hazırlığı gibi gelişmeler AKP-MHP iktidarı tarafından da kendi bekasını kurtarmak için fırsat olarak görülüyor. Bildiride dikkat çekilen Montrö Sözleşmesi tartışmaları, güdülen bu hesaplara ve söz konusu tehlikenin ne kadar yakıcı olduğuna işaret ediyor. Bu nedenle çileden çıkan AKP-MHP iktidarı, tali yanları öne sürerek, demagoji ve güç gösterisiyle durumu kurtarmaya çabalarken, Erdoğan ertesi gün çıkıp “Montrö’ye bağlıyız” açıklaması yapmak durumunda kaldı. AKP şefi yine de “Ama daha iyisi çikana kadar” diyerek açık kapı bırakmayı da ihmal etmedi.

Büyük bir çıkmaz içinde debelenen dinci-faşist iktidar, Amerikan emperyalizminin bölgeye dönük saldırgan politikasında rol üstlenmeye hazır. Böylece efendisine uşaklığını pekiştirerek, yaşanan krizleri bertaraf etme arayışındadır. Amerikan emperyalizmine engel teşkil

eden Montrö Boğazlar Sözleşmesi’nin tartışmaya açılması, Kanal İstanbul üzerinden yapılan hesaplar, bu arayışın dolaysız bir ürünüdür.

Emperyalizme bağımlılığı pekiştirecek, bölgede savaş tehdidini daha yakıcı hale getirecek bu politikalar, düzen muhalefetinin öne sürdüğü gibi “sahte gündem” ya da “konuşulmayacak konular” değildir. Asıl bunu görmezden gelenler “zevzeklik” yapmaktadır. Fakat düzen muhalefetinin bu söylem ve yaklaşımlarının şaşılacak bir yanı yoktur. Çünkü tümünün mayasında Amerikan emperyalizmine kölece bağlılık bulunmaktadır. Bu konuda AKP ve MHP ile diğer düzen partilerinin birbirinden farkı yoktur. Asıl şaşırılması gereken, ondan beklenti içerisinde olmaktır.

Emekçilere dayatılan yoksulluk, sefalet ve ağır sömürü, işsizliğin tırmanması, krizin ve pandeminin tüm faturasını emekçilere yıkılması elbette bugünün en temel gündemleridir. Fakat, aynı şekilde Türk sermaye devletinin ve dümenindeki dinci-faşist bloğun Karadeniz üzerinden hesapları, düzen muhalefetinin “sahte”, “zevzeklik”, “sorumsuzluk” dediği gelişmeler, işçi ve emekçilerin yaşadığı yıkımın çok daha ağırlaşmasına yol açacaktır.

Bu nedenle işçi ve emekçiler, kapitalistlerin krizinin ve pandeminin faturasının yanı sıra emperyalizme uşaklığa ve savaş tehditlerine de geçit vermemelidir.

Montrö tartışmalarının gerisinde ne var?

A. Engin Yılmaz

Meclis Başkanı Mustafa Şentop'un, Cumhurbaşkanı Montrö Sözleşmesi'ni teknik olarak feshedebilir açıklaması tartışmalara yol açtı. Bu arada Deniz Kuvvetlerinden Tuğamiral Mehmet Sarı'nın bir tarikat evinde sarıklı ve cüppeli fotoğrafları ortaya çıktı. Bu iki gelişme üzerine tartışmalar sürerken, emekli 104 amiral bir bildiri yayımladı.

Montrö Sözleşmesi'nin "milli çıkarlarımız" açısından önemi, "cüppeli amiral" ve "Atatürk ilke ve devrimleri" üzerinde duran bildiri, Cumhurbaşkanlığı cephesinden büyük bir öfkeyle karşılandı ve darbe demagojisine konu edildi. Dört koldan peş peşe kudurgan açıklamalar yapıldı, tehditleri savruldu.

Emekli amiraller "millet iradesini ve Recep Tayyip Erdoğan'ın dik duruşunu hazmedemeyen darbe seviciler" olarak suçlandılar. Milli Savunma Bakanlığı, bildirinın demokrasiye zarar verdiğini, düşmanları sevindirdiğini söyledi ve imzacıları "hırs, ihtiras ve emeller içinde" olmakla suçlandı. Faşist Bahçeli, amirallerin rütbelerinin sökülüp emekli maaşlarının kesilmesini istedi. Yandaş basın bildiriye "darbe bildirisi" olarak servis etti. MÜSİAD bildiriye gaflet olarak nitelendirip "gereğinin ziyadesiyle yapılacağına olan inancı" belirtti. İrkçı Perinçek ise imzacıları ABD-NATO'cu ilan etti.

Benzer açıklamalar birbirini izledi. Ordu ve polis teşkilatına "devletimizin ve hükümetimizin yanındayız" açıklamaları yapıldı. Yüzlerce dernek ve vakıf, onlarca üniversite, yüzü aşkın oda, sendika ve federasyonların, amirallerin bildirisine ilişkin suç duyurusunda bulunmaları sağlandı.

Erdoğan bildiriye "art niyetli bir girişim" olarak değerlendirdi ve "daha iyisi için imkan bulana kadar" Montrö Sözleşmesi'ne bağlı kalacağını söyledi. Aykırı sesler çıkarılanları sinsi amaçlar gütmekle suçladı ve CHP'nin işin merkezinde bulunduğunu ileri sürdü. Tehditler savurup muhalefete saldırdı.

Akşener'in amiralleri "zevzek" olarak nitelmesi, genelde düzen muhalefeti- nin sinik tutumu, AKP iktidarının operasyonlarını kolaylaştırdı.

İKTİDARIN GÜÇ GÖSTERİSİ

Avrasyacı ve ulusalcı-kemalist olarak bilinen amirallerin bildirisi, AKP-MHP ik-

tidarı tarafından güç gösterisinde bulunma, darbencilik ve "beka" sorunu üzerinden yeni bir saldırı dalgası için bir fırsat olarak değerlendiriliyor.

Açıklamanın iktidarı tehditler eşliğinde güç gösterisine yöneltmesinin bir dizi nedeni var. Yeni bir anayasanın yapılmak istendiği bir dönemde, amirallerin "anayasanın temel ilkeleri" üzerinden laiklik vurgusu, "Atatürk'ün Türkiye'ye çizdiği çağdaş rotadan uzaklaşma çabaları"nın kınanması, "cüppeli amiral" şahsında ordunun cemaat ve tarikatlarla olan ilişkilerine gösterilen tepki, öfkenin nedenleri arasında.

Daha önemli bir neden ise, Montrö Sözleşmesi'nin kaldırılmasına yönelik tartışmalar karşısında alınan tutumdur. Bunun, Karadeniz'de tehlikeli gelişmelerin yaşandığı bir süreçte cereyan etmesi, yaşananlara ayrı bir anlam kazandırmıştır. Gerici-faşist iktidar Montrö Sözleşmesi konusunda ABD'nin taleplerine uygun adımlar atma ihtiyacı duymaktadır. "Darbe girişimi" sahtekârlığıyla bu gerçeğin üstü örtülmeye çalışılmakta ve bildirinın istismarı üzerinden saldırıları tırmandırılmaktadır.

Bir yanda batağa saplanan ekonomi, TL'nin sürekli değer kaybetmesi, büyüyen sosyal sorunlar, tırmanan işsizlik, derinleşen yoksulluk ve eşitsizlik, bunaltıcı

bir baskı ve terör... Öte yanda erimekte olan kitle tabanı, kaybedilen meşruiyet, içinde debelenilen yolsuzluk, hırsızlık ve hukuksuzluk çukuru ve dışardaki açmazlar... Her bakımdan tükenmekte ve seçimle iktidarda kalma imkanlarını yitirmekte olduğu için, içerde gündem değiştirmek, gerçekleri gizlemek, sorunların üstünü örtmek, Millet İttifakı'nı dağıtacak adımlar atmak vb. için çırpınıyor. İflas ettiği dış politika alanında düne kadar düşman olduklarına "beyaz sayfa" açmaya çalışıyor.

Dinci-faşist iktidar özellikle ABD ve AB'yle ilişkilerini düzeltmek için büyük bir çaba harcıyor. Kendilerine dokunulmaması ve toplumsal muhalefete uygulanan terör konusunda susmaları karşılığında ABD ve AB'nin taleplerini karşılamaya hazır görünüyor. AB ve ABD'nin de "demokrasi ve insan hakları" konusunda Erdoğan'ı rahat bırakacağı görülmüş bulunuyor. Onlar "demokrasi ve insan hakları"ni sadece bir istismar aracı olarak kullanıyorlar.

KARADENİZ'DE GERİLİM VE ABD'NİN TALEBİ

Yayınlanan bildiri üzerinden kudurganlık tırmandırılırken, Ukrayna-Rusya gerilimi ve bunun Türkiye'ye muhtemel

yansımaları da gündeme oturdu.

Bu gelişmelerin, ABD ve NATO'nun Ukrayna'da hummalı çabalarını yoğunlaştırdığı ve Türkiye'yi de buna dahil etmek istedikleri bir evrede yaşanması dikkat çekicidir. Emekli amirallerin bildirisinin bunun ardından gelmesinin bir rastlantı olup olmadığını bilmiyoruz. Ama emekli Tuğamiral Türker Ertürk'ün "... özellikle de Montrö konusunda deneyimleri, bilgileri, tecrübeli olan insanlar bazı tehlikeler konusunda topluma bir açıklamada bulunuyor" sözleri bazı somut bilgilere dayanıyor olabilir. Bu konuda "tecrübeli" olan amirallerin kullandıklarının delik olduğu unutulmamalıdır.

Rusya ile Ukrayna arasında Donbass bölgesinde sürmekte olan gerilim şiddetleniyor. Ukrayna Genelkurmay Başkanı 30 Mart'ta bir dizi bölgeye yığınak yaptıklarını, orduya savaş hazırlığı emri verildiğini açıkladı. Emperyalistlere "Rusya'ya baskıyı artırın" çağrısı yapıldı. NATO ülkelerinden, özellikle ABD'den destek talep edildi. ABD ve NATO'nun da Rusya'yı hedef alan saldırgan açıklamaları arttı. Ukrayna Dışişleri Bakanı Kuleba ile ABD Dışişleri Bakanı Blinken, Donbass ve Kırım'daki güvenlik üzerine telefon görüşmesi gerçekleştirdi.

Ukrayna'nın Donbass Temas Grubu'ndaki Temsilcisi Arestoviç, NATO'nun "Defender Europe 2021" tatbikatının Rusya'ya karşı savaşa hazırlık amacıyla yapıldığını ifade etti. Rusya'ya karşı caydırıcı bir güç olarak kurulan Çok Yüksek Hazırlık Seviyeli Müşterek Görev Kuvveti'nin komutasını da Türkiye üstlenmiş bulunuyor. 6 bin 400 askerden oluşan bu güce, TSK 4 bin 200 askerle katılıyor.

Rusya da askeri güçlerini Ukrayna sınırlarına kaydırıyor. Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov, bölgede savaş başlatma girişimlerinin Ukrayna'nın yerle bir olmasına yol açabileceğini söyledi.

Tüm bu gelişmeler Montrö'yü yeniden gündeme taşıdı. Zira savaş filolarının boğazlardan geçmesi bu anlaşmaya bağlı. 2008'deki Gürcistan-Rusya savaşında ABD, 6. Filo'ya bağlı savaş gemilerini "insani yardım" adı altında boğazlardan geçirmek istemişti. Rusya'nın karşı çıkmasıyla Türkiye ABD'ye, bunun Montrö Sözleşmesi'ne uygun olmadığı cevabını vermişti. Rusya'nın Ankara Büyükelçisi İvanovski de, "Montrö konusunda Rusya

ve Türkiye'nin tutumları yüzde yüz ayındır. Bu anlaşmanın çağdaş dünyanın gereklerine uygun bir anlaşma olduğuna inanıyoruz. İki ülke de, Montrö'nün tam olarak uygulanması gerektiğini savunuyor" açıklamasını yapmıştı.

Amerika uzun bir dönemdir Montrö Sözleşmesi'nin feshedilmesini istiyor. Bildiriyi imzalayan ve açılan soruşturma kapsamında ifadeye çağrılan Emekli Komiral Atilla Kıyat, 2019 yılında Sözcü gazetesinden Saygı Öztürk'e, ABD'nin Montrö konusundaki tutumunu ortaya koyan dikkat çekici bir açıklamada bulunmuştu. ABD'nin Ankara büyükelçisi James Jeffrey'in 2009'da kendisini ziyaret ederek "Montrö'yü delme" fikrini dayattığını söylemişti. Buna karşı çıktığını belirten Kıyat, buna "itiraz eden askerler kumpas mağduru oldular" demişti.

ABD büyükelçiliği Temmuz 2020'de de sosyal medyada yine aynı konuda bir başka dikkate değer paylaşımda bulunmuştu: "Çok sayıda ortak, dost ülke, Karadeniz'deki ExerciseSeaBreeze adlı tatbikatta birlikte yer aldı. Tüm bu milletlerin, Karadeniz'in dünyanın tüm milletlerine açık ve serbest olması umuduyla 20.si gerçekleştirilen tatbikatta bir araya geldiğini görmek son derece etkileyici."

Tüm bunlar, NATO ve ABD'nin Karadeniz'de serbest dolaşabilmesi için Montrö'den çıkılmasını Türkiye'ye dayattığını göstermektedir. Dolayısıyla bildirinin imzacısı amirallerin gözaltına alınması aynı zamanda ABD'ye yaranmayı hedefleyen bir operasyondur. Orduda Avrasyacı ve ulusalcı subayların tasfiye edilmesi, Amerikan çıkarlarıyla uyumlu ve AKP iktidarının ABD'nin taleplerine yanıt verecek adımlarına engel oluşturmayacak bir TSK, Erdoğan iktidarı için önemlidir.

Bununla birlikte Montrö Sözleşmesi'nin iptali kolay değil. Nitekim Erdoğan da henüz bunu düşünmediklerini açıklamak zorunda kaldı ama açık kapı bırakmayı da ihmal etmedi. Zira dinci-faşist rejim 7 Nisan'da uygulamaya konulan yaptırımlar ve S400 ve Halkbank üzerinden yeni tehditlerle yüzyüze. Çözumsuz sorunlarına rağmen iktidarını koruyabilmesi ABD'nin desteğini almasını gerektiriyor. Ukrayna üzerinden karşı karşıya gelen ABD ve Rusya arasındaki gerilimde Türkiye'ye ABD'ye hizmet çerçevesinde özel bir rol düşüyor ve ABD bunu açıkça dile getiriyor. Tüm cephelerde büyük bir sıkışmışlığı yaşayan gerici-faşist iktidar, ABD'nin taleplerine yanıt vererek ömrünü uzatmak istiyor ve buna uygun adımlar atıyor. Bugün yürütülmekte olan operasyonlar, önümüzdeki süreçte ABD emperyalizmine bu kez Karadeniz üzerinden yeni düzeyde bir uşaklığı kolaylaştırmak içindir.

Montrö tartışmaları...

ABD emperyalizmine yaranmaya çalışıyorlar!

Tüm veriler, dinci-faşist koalisyonun çöküşün eşiğine geldiğini gösteriyor. Ekonomik çöküş, pandemi krizi, zirveye tırmanın işsizlik, derinleşen yoksulluk ve sefalet, dış politikadaki iflas vb... İktidarını sürdürmekte giderek zorlanan, baskı ve şiddeti tırmandırmak dışında bir çıkış yolu bulamayan dinci faşist rejim, ayakta kalabilmek için emperyalistlerden, özellikle ABD'den destek almak çabasında.

MONTRÖ SÖZLEŞMESİ TARTIŞMALARI

Meclis Başkanı Mustafa Şentop'un, cumhurbaşkanı isterse Montrö Sözleşmesi'nden çekildim diyebilir, buna yetkisi var açıklaması tartışmaları başlatmıştı. Bu sözler durduk yere söylenmedi elbette. Şentop açık ki sarayın verdiği görevi yerine getirdi.

Montrö tartışmasının fitilinin ateşlenmesinin elbette farklı nedenleri var. Dinci-faşist rejimin kitle desteğindeki erimeyi yavaşlatmak, "Kanal İstanbul" ucube rant projesini gündemde tutmak, egemenler arası iktidar çatışmasında elini güçlendirmek vb... Fakat en önemli, ABD emperyalizmi ile bozulan ilişkileri düzeltmek, vereceği hizmetler karşılığında sırtını Washington'a dayayarak ayakta kalmak hesaplarıdır.

ABD BÜYÜKELÇİSİNİN MESAJI

Karadeniz 2020-21'de askeri hareketliklere sahne oldu. Başını ABD'nin çektiği NATO tatbikatları birbirini izledi. Ukrayna ile Rusya arasındaki gerilim tırmandırıldı. Batılı emperyalistlerin Kiev'deki kuklası, Rusya'ya karşı NATO'dan yardım istedi. ABD savaş gemileri sık sık Karadeniz'e girip-çıkı.

ABD ne zaman Rusya'ya yönelik provokatif bir hareket geliştirse, Montrö tartışmaları da gündeme gelir. Konu 2020 yılında da gündemdedi. ABD'nin Ankara'daki Büyükelçisi, geçtiğimiz yıl attığı bir twitt mesajı ile Ankara'daki işbirlikçilerden sözleşmenin iptalini talep etmişti: "Çok sayıda ortak ve dost ülke, Karadeniz'deki 'ExerciseSeaBreeze' adlı tatbikatta birlikte yer aldı. Tüm bu milletlerin, Karadeniz'in dünyanın tüm milletlerine açık ve serbest olması umuduyla 20.si gerçekleştirilen tatbikatta bir araya geldiğini görmek son derece etkileyici." (24 Haziran 2020)

Bu talep şaşırtıcı değil. Zira Montrö Anlaşması'na göre, Karadeniz'e kıyısı olmayan bir ülke, savaş gemilerini burada 21 gün tutabilme hakkına sahip. ABD Karadeniz'de istediği gibi at koşturabilmek, hatta çatışmaları tetikleyebilmek için Montrö Sözleşmesi'nin getirdiği sınırlamalardan kurtulmak istiyor.

KARADENİZ'DE TEHLİKELİ TIRMANIŞ

Dünya jandarmalığı sarsılan ABD, Çin ve Rusya'yı "baş düşman" ilan etmiş bulunuyor. Biden'ın Putin'i "katil" ilan etmesi, çatışmanın sertleşeceğini gösteriyor.

Karadeniz'de birbirini izleyen tatbikatların hedefi de Rusya. Ukrayna çapını aşan açıklamalarla ABD politikasına zemin düzlüyor. Ukrayna rejimi, "Novorossiya Federal Devleti" ile "savaş" durumunu devam ettirirken, Donbass bölgesinde çatışmaları körüklüyor.

Çatışmalar ve karşılıklı suçlamalar devam ederken, esas tehlikeli gelişme, batı kuklası Ukrayna Devlet Başkanı Vladimir Zelenskiy'nin "Kırım Rusya işgalinden kurtarma planı"nı ilan etmesi oldu. Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov buna sert bir yanıt vererek, Ukrayna'nın yeni bir askeri çatışma başlatma girişimlerinin Kiev'i yok edebileceğini söyledi.

Bunun üzerine, "Rusya bizi tehdit ediyor, NATO bizi korumalıdır" açıklamaları yapan kukla başkanın çağrılarına ABD, NATO ve İngiltere'den yanıt geldi. Biden, Zelenskiy ile yaptığı telefon görüşmesinde, "Rusya'nın Donbass ve Kırım'daki 'saldırganlığı' karşısında ABD'nin Ukrayna'ya 'sarsılmaz desteği' sürecektir" dedi.

Karadeniz'de gerilim bu noktaya varmışken Montrö tartışmasını başlatan AKP-MHP rejimi, sefil bekası için herşeyi yapabileceğini, batılı emperyalistlerin çıkarları uğruna ülkeyi savaşa sürebilecek denli gözü dönmüş olduğunu gösterdi.

DARBE TARTIŞMALARI

GERÇEĞİN ÜSTÜNÜ ÖRTMEK İÇİN!

104 emekli amiralin yayınladığı bildirinin üzerine atlayan dinci-faşist rejim, her zaman yaptığı gibi darbe tartışmalarını piyasaya sürdü. 14 emekli amiral gözaltına alındı. "Sarayın Goebbels'i" kabul edilen zata liste yayınlatılarak, özellikle CHP'nin öne çıkan isimleri hedef gösterildi. AKP-MHP koalisyonu ile dalkavukları üstünde tepinecekleri bir şey bulmuşcasına seferber olmuş durumdadır.

Terör sopası ile ayakta kalmaya çalışan rejim, emekli amirallere saldırarak saraya biat etmeyen herkese gözdağı vermeye çalışıyor. Tehditler havada uçuşuyor, sinik tutum alan düzen partileri tehditlerin hedefi olmaktan kurtulamıyor. Ortalığı toza-dumana boğarak üste çıkmaya çalışan rejim, esas gerçeğin üstünü örtme telaşında. Zira ABD emperyalizmine yaranmak, böylece rejimin çöküşünü önlemek için girilen macera çok tehlikelidir. Karadeniz'de gerilim artarken boğazları emperyalist ordulara açmak, yangına körükle gitmektir.

Ülke ekonomisini çöküşe sürükleyen, emekçilere işsizlik, yoksulluk, sefalet ve ölüm dışında bir şey sunmayan AKP-MHP koalisyonu, iktidarda kalabilmek için emperyalist saldırganlığa yeni bir düzeyde hizmete soyunuyor.

Türkiye'yi ABD emperyalizminin çıkarları uğruna girişilecek olası bir savaşın cephesi haline getirmenin işçi sınıfı ve emekçilere faturası çok ağır olacaktır. Karadeniz'in "savaş gölü" olmasına hizmet etmek, bu iç denizin çevresinde yaşayan halklara karşı da büyük bir ihanet olacaktır.

İşçi sınıfı ve emekçiler, devrimci ve ilerici güçler bu kirli hesaplara karşı çıkmalı, sefil çıkarlar uğruna Karadeniz'in "savaş gölü" haline getirilmesini reddetmelidir.

Yitirilen, Meclis'in yanılısama yaratma ve kandırma işlevidir

Z. Kaya

Son yıllarda koltuğu iyiden iyiye salınan AKP iktidarı ve şefi, can derdi ile giriştikleri kural tanımaz- hukuksuz uygulamalar ve dozajını artırdıkları baskı ve zorbalık ile burjuva demokrasinin iç yüzünü tüm çıplaklığı ile ortaya serdiler, sermeye devam ediyorlar. Başta "milli irade" ve "hukuk devleti" olmak üzere pek çok kavramın içinin boş olduğu gerçeği artık her adımda sırtıyor. Temel işlevleri kapitalist sistemin bekasını sürdürmek amacıyla toplumu "razı etmek" olan bu kavramların tek başına yeterli olmadığı aşikâr. Bu yalanların ete kemiğe büründükleri, yanılısamanın gerçekleştirildiği başat mekan olarak parlamento/meclis kurumu özel bir öneme sahip. Yanılısama yaratan kavramları tamamlayan meclis, burjuva demokrasinin olmazsa olmaz bir parçası olarak öne çıkarılmakta ve günümüz Türkiye'sinde, özellikle AKP-CHP saflaşmalarının ana konularından biri olarak gündemden düşmemektedir.

Bir yanda parlamenter zorunluluklardan yılarak, sahip olduğu çoğunlukla borusunu öttürmenin peşine düşen AKP, diğer yanda parlamentonun işlevini kaybettiğinden dem vuran CHP tablosu karşımızda duruyor. Bu tablo üzerinden Türkiye'nin içine düştüğü yönetim krizinin tartışıldığı, komplo teorilerinin havalarda uçuştuğu bir siyasal iklim içinde gecedan sabaha gündemler değişebiliyor. Tüm topluma bunun huzursuzluğu hâkim kılınıyor. Açık ki, "Türk Tipi Başkanlık Sistemi"ne geçişle birlikte, "tek adam rejimi" giderek güçlendirildi. Meclis doğrudan AKP-MHP iktidar bloğunun aracı haline getirildi. Ancak Meclis'in "kaybettiği" işlevinin ne olduğu konusunda üzerinde durmak gerekmektedir. Gerçekten işlevini mi kaybetti, yoksa verili işlevsizliği asıl şimdi gün yüzüne mi çıktı?

AKP'nin Meclis'teki "iradeyi" yok saymasının son örneğine geçmeden önce, "Tasfiyeciler sürecinin son aşaması: Parlamenterizm" (Eksen Yayıncılık) kitabında komünistlerin konuyu nasıl ele aldıklarına ve Lenin'in sorunu nasıl ortaya koyduğuna kısaca göz atmak yararlı olacaktır.

"Parlamentolarda yalnızca 'saf halkı' aldatma ereğiyle, gevezelikten başka bir şey yapılmaz."

Söz konusu kitapta yer alan "Marksizm, burjuva temsili kurumlar ve parlamenterizm" başlıklı makalede burjuva

parlamentosunun özellikle demokratik biçim ya da görüntü içindeki hallerinde, burjuva devlet ve yönetim aygıtının temel kurumlarından biri olarak görüldüğünün ve genel oy yoluyla "halkın iradesi"nin somutlanıp temsil edildiği kurum olarak sunulduğunun altını çizen komünistler, şu gerçeğin altını çizmektedirler: "Görünüşe göre burjuva düzenin yasama (ve parlamentoya dayanan ve güya onun tarafından denetlenen hükümet yoluyla da yürütme) kapsamındaki işler buradan, 'halkın seçilmiş temsilcileri' eliyle yürütülür. Burjuva parlamentosu, onun düzenin işleyişi içindeki yeri ve işlevi kitlelere böyle sunulur; kitlelerin bilincinde 'millet iradesinin temsili' ne dayalı parlamenter yanılısamalar bu yolla oluşturulur ve zaman içinde kökleştirilir."

Lenin de *Devlet ve İhtilal* adlı eserinde, Marx ve Engels'in devlet ve burjuva parlamentarizmine ilişkin düşüncelerini dile getirirken, "Amerika'dan İsviçre'ye, Fransa'dan İngiltere'ye Norveç'e vb. dek, herhangi bir parlamenter ülkeyi düşününüz; asıl işler hep devlet daireleri, bakanlıklar, kurmay kurulları tarafından yürütülür. Parlamentolarda yalnızca 'saf halkı' aldatma ereğiyle, gevezelikten başka bir şey yapılmaz" diyerek, parlamentonun asıl işlevine işaret etmektedir.

Komünistlerin Lenin'in çözümlemesi üzerine yazdıkları da bir o kadar konuyu aydınlatmaktadır: "Demek ki sadece Türkiye gibi gerçek bir burjuva demokrasisi uygulamasını hiçbir zaman yaşamamış ve bu nedenle de parlamenter kurumların en güdük, sınırlı ve sakatlanmış biçimiyle var olduğu ülkelerde değil, fakat bir kısmı büyük burjuva devrimlerini yaşamış en demokratik cumhuriyetlerde bile parlamento, genel oyla ortaya çıkan 'millet iradesi'ne dayalı olarak devlet işlerinin yürütüldüğü temel yönetim aygıtı değil, fakat yalnızca bu yolla, bu türden

bir yanılısamayla sıradan kitleleri aldatmanın bir aracıdır. Devlet aygıtının ve yönetim işlerinin temeli her yerde militarist kurumlar ve bürokrasidir ve 'devlet işleri' her yerde, en demokratik cumhuriyetlerde bile, bu kurumlar üzerinden yürür, yürütülür."

Bu ifadelerle ek olarak adı geçen makalede komünistler, Marx'ın, *Fransa'da İç Savaş* yapıtında, genel oy hakkı için "her üç ya da altı yılda bir, parlamentoda halkı yönetici sınıfının hangi üyesinin 'temsil edeceği'ni ve ayaklar altına alacağını kararlaştırmaktan" ibaret olduğunu ifade ettiği pasajlara dikkat çekmektedirler. Yine Engels'in *Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni* eserinden yapılan, "Öyleyse, genel oy hakkı, işçi sınıfının uygunluğunu ölçmeyi sağlayan göstergedir. Bugünkü devlet içinde bundan daha çok hiçbir şey olamaz ve hiçbir zaman da olmayacak" alıntısı, "milli irade" safatasını ortaya koyması açısından önemlidir.

MECLİSİN KAYBOLAN İŞLEVI

Bilindiği gibi mart ayının son gününde Meclis'te reddedilen güvenlik soruşturması teklifi, Genel Kurul gündemine yeniden getirilerek, AKP ve MHP'li vekillerin oylarıyla kabul edildi. İktidar partisi, Anayasa ve TBMM içtüzüğünde yer alan "Reddedilen kanun teklifleri, bir yıl içerisinde yeniden TBMM'ye sunulamaz" hükmünü doğrudan yok saydı. Yaşananlar, "Meclis'in işleyişine doğrudan darbe yapmak" ve kural tanımamak biçiminde yorumlandı. AKP'nin her bir icraatı ile parlamentonun "milli iradeyi yansıtma işlevinin" altını oyduğu ve içtüzüğün dahi ihlal edilmesi ile bu işlevin iyiden iyiye yok edildiği konuşuldu. CHP ve HDP'nin AKP'yi darbe yapmakla itham etmesinin üzerinden çok geçmeden, rüzgarın yönü yine bir gecedan bir sabaha değişti. Bu kez AKP'nin darbe suçlaması önce emek-

li generale oradan da CHP'ye yöneldi. Gün aşırı darbe yapılan kurumların, darbe yapan kişilerin ve güçlerin değiştiği bir siyasal atmosfer içinde Meclis'te yaşanan olaylar da Meclis Başkanı'nın milletvekillerini tehdit etmesi de gündemde ikinci sıraya düştü.

Tüm darbe tartışmaları içerisinde Meclis'in işlevini yitirdiğine dair yapılan yorumun doğruluğunu tespit etmek gerekir. Şu şartla ki, yiten, iddia edildiği gibi Meclis'in "halkın iradesini yansıtma işlevi" değildir, bu işlev baştan sona bir yanılısamanın ürünüdür. Yiten işlev de tam olarak bu yanılısamadır. Meclis halkı kandırma işlevini yitirmiştir, artık kral çıplaktır. İşlerin Meclis eliyle yürütülmediği, Meclis'in sadece çıkması istenen yasalara "meşruluk" ambalajı çekmek için kullanıldığı ve erken seçim tartışmalarında da görüldüğü gibi eskiyenin yerine yenisini getirmenin ve çözüm olarak sandığı göstererek yanılısama sisteminin devamının sağlandığı bir paravandır.

Yiten işlev, bu paravanın çatlaması ve gerçeklerin ortaya çıkmasıdır yalnızca. Görünen o ki, AKP-MHP bloğu istediği gibi at koşturduğu, milletvekilliklerinin vekilliklerinin düşürüldüğü, yaka paça gözaltına alındıkları, hemen her fırsatta burjuva muhalefet de dahil olmak üzere "bizden olmayanın" darbeci ve terörist ilan edildiği bir ortamda bu paravana ihtiyaç duymamaktadır. Yaşanan son olay bunu göstermekte ve desteklemektedir.

İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN İRADESİ SON SÖZÜ SÖYLEYECEK

Bin bir dalavereyle kurduğu tezgahları yine kendi elleriyle bir kenara iten burjuvazinin bu icraatlarına tarihte birçok örnek bulmak mümkündür. Fakat aynı şekilde emeklerinin sömürüsü üzerine kurulu bu sistemi yerle bir eden işçi ve emekçilerin iradesinin de örnekleri tarihin sayfalarında yer almaktadır. Ve unutmamak gerekir ki, işçi ve emekçiler son sözü söyleyen iradelerini dolambaçlı yollara başvurarak, yanılısamalar ve kandırmacalar eşliğinde değil, bizzat doğrudan doğruya kullanmışlardır. Burjuva demokrasinin güdük kurumlarını yerle bir etmiş ve ikiye bölümlü siyasetçilerinden hesap sormuşlardır. Türkiyeli işçi ve emekçilerin de son sözünü söyleyeceği günler elbet yakındır.

1 Mayıs'ı yasaklamak istiyorlar! Geçit vermeyelim!

İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs yaklaşıyor. Bu sene 1 Mayıs'ı ağırlaşan pandemi ve kriz koşullarında karşılıyoruz. Pandemiye yönetemeyen ve her bir ölümden sorumlu olan AKP-MHP iktidarı, devreye soktuğu sözde "tedbirleri" toplum üzerindeki baskı ve zorbalığı tırmandırmanın fırsatına çevirmiş durumda.

Salgın ve krizin faturası üzerlerine yıkılan işçi ve emekçilerin boğuştuğu çok yönlü sorunlar ağırlaşırken, geçtiğimiz günlerde AKP şefi Erdoğan "yeni pandemi tedbirleri"ni açıkladı. Bir kez daha işçi ve emekçilere "fedakârlık yapma" çağrısında bulundu. Öte yandan sözde tedbirler kapsamında çok yüksek riskli illerde ve Ramazan boyunca tüm Türkiye'de uygulanacak hafta sonu yasakları cumartesileri de kapsayacak şekilde genişletildi.

"Lebalep" geçen AKP ve MHP kongrelerinin sona ermesinin ardından sokağa çıkma kısıtlamalarına cumartesi günlerinin de eklenmesi, AKP-MHP iktidarının ikiyüzlülüğünü bir kez daha gözler önüne sermiştir. Türkiye'nin pandemi haritası neredeyse tamamen kırmızıya boyanmışken iktidar bilim insanlarının önerilerine kulak tıkamakta, işçi ve emekçileri sermayenin insafına terk ederek gerekli önlemler alınmadan çalışmaya zorlamak-

tadır. Sağlık Bakanı Koca her gün farklı aşılama takvimi açıklayıp kendi söylediği yalanları karıştırırken, Erdoğan "Aşılama çalışmalarında oldukça ileri seviyedeyiz" diyebilmektedir. Salgının başından beri hayata geçirilen akıl dışı uygulamalara son kabine toplantısında restoran ve kafelerin Ramazan'a kadar açık kalması, Ramazan'dan itibaren sadece paket servise geçilmesi kararı eklenmiştir.

AKP şefi Erdoğan sözde tedbirleri açıkladığı toplantıda salgının başından beri asıl önceliğin sermayenin çıkarları olduğunu bir kez daha vurgulayarak "Fabrikalarda çarklar hiç durmadı. Üretilen ürünlerin iç ve dış pazara ulaştırılmasında aksaklığa meydan verilmedi." demiştir. Fabrikalar, çarkların dönmesi uğruna salgının üssü olmaya devam ederken, Fahrettin Koca yaptığı bir paylaşımında işçi ve emekçileri işyerlerinde maske takmamakla suçlayabilmiştir. Salgının başından beri hâkim olan "ne pahasına olursa olsun çarklar dönecek" bakış açısı devam etmektedir. Buna rağmen tam bir utanmazlıkla işçiler fabrikalara virüs taşımakla suçlanabilmektedir.

Açıklanan tedbirlerin göstermelik uygulamalar olmaktan öteye geçmediği ortadadır. İşçi ve emekçilere işsizlik ve ücretsiz izin sopası gösterilerek kölece

çalışma koşulları dayatılmaktadır. Diğer yandan ayağının altındaki toprağın kaydığını hisseden AKP-MHP iktidarı, kayyım rektör atamalarıyla, HDP'yi kapatma, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkma hamleleriyle dinci-gerici iktidarını tahkim etmek için daha da saldırganlaşmaktadır. Ancak tüm bu çabaları nafiledir. İşçi sınıfı içerisinde biriken öfke kendisini mevzi direnişlerde gösterirken, tek adam rejiminin baskı ve gerici politikalarına karşı kadınların, gençlerin, Kürt halkının öfkesi sokaklara taşmaktadır.

Newroz eylemleri, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararına karşı kadınların, kayyım rektöre karşı gençliğin gerçekleştirdiği eylemler sokağın gücünü göstermiştir. İlan edilen hafta sonu yasakları toplumsal muhalefetin sokaklara yansıyan bu gücünü sınırlandırmak, farklı dinamikleri bir araya getirme potansiyeli olan 1 Mayıs'ı ise fiilen yasaklamak anlamına gelmektedir.

AKP-MHP iktidarının Taksim yasağı ile özdeşleşen 1 Mayıs korkusu ortadadır. Gericici-faşist iktidar gelinen yerde, geçtiğimiz sene olduğu gibi "pandemi tedbiri" bahanesi ile 1 Mayıs'ı tamamen yasaklamaya çalışmaktadır. İşçi sınıfının büyük bedeller ödeyerek kazandığı 1 Mayıs'ı tüm baskı ve yasaklamalara

rağmen tarihsel ve sınıfsal özüne uygun bir şekilde örgütlenme sorumluluğu işçilerin, emekçilerin, kadınların, gençlerin ve ilerici-devrimci güçlerin önünde durmaktadır. Bunun için 1 Mayıs'ın ön günlerinden başlayarak direniş alanlarından sanayi havzalarına, emekçi mahallelerinden kent meydanlarına kadar yaşamın her alanına 1 Mayıs'ın mücadele çağrısı taşınmalıdır. Başta Taksim olmak üzere, 1 Mayıs'a kapatılan tüm alanları geri almak, 1 Mayıs gününün yasaklanmasını geri püskürtmek için bugünden birleşik, kitlesele, fiili-meşru mücadele güçlendirilmelidir.

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu olarak, hak gasplarına, baskı ve gericiliğe karşı sokakları terk etmeyen işçilere, kadınlara, gençlere, Kürt halkına ve tüm ilerici, devrimci güçlere sermaye iktidarının bu keyfi yasaklarını boşa düşürmek için birleşik mücadeleyi güçlendirme çağrımızı yineliyoruz!

İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs yasaklanamaz!

1 Mayıs kızıldır, kızıl kalacak!

Haklarımız ve geleceğimiz için fiili-meşru mücadeleye!

**BAĞIMSIZ DEVRİMCİ SINIF PLATFORMU
5 NİSAN 2021**

Çeşitli sendikalardan yöneticilere 2021 1 Mayıs'ına dair görüşlerini sorduk...

DİSK'e bağlı Elektrik, Gaz, Su, Baraj Çalışanları Sendikası (Enerji-Sen) Genel Başkanı Süleyman Keskin: Ülkeyi saran pandemi ile birlikte iktidar patronlara "Kod 29" aracını sundu. Artık nerede sendikalaşmak isteyen, hak talep eden işçiler varsa işverenler Kod 29'u bir cezalandırma aracı olarak kullanıyor. Şu an Türkiye'de pek çok işçi Kod 29'a karşı direniyor. 1 Mayıs'a giderken ana taleplerimizden biri Kod 29'un kaldırılmasıdır. Bu süreçte direnen tüm işçi arkadaşlarımızla her alanda yan yana durmalı, direnişlerini görünür kılmalı, mücadelelerini kendi mücadelemiz gibi göreceğimiz bir anlayışla 1 Mayıs'a taşınmalıyız.

Sinbo işçisi arkadaşımız burada tek başına Kod 29'a karşı bir direniş bayrağı açtı. Bu direniş bayrağını öncelikli olarak şöyle görmek lazım. Tek başına Sinbo

Sendikacılar: 1 Mayıs'ta alanlara!

işçisi bir arkadaşımızın direnişi değil, işçi sınıfına yönelik bir saldırının karşısına açılmış bir bayrak olarak görmek lazım. Yürütülen bütün direnişlerle dayanışma içerisinde olarak, görünür kılmak için adımlar atarak hareket ettiğimizde, "Bu direniş sadece Sinbo işçisinin direnişi değil, işçi sınıfının direnişidir" anlayışı ile hareket ettiğimizde kazanacağız.

İnşaat İşçileri Sendikası (İnşaat-İş) Temsilcisi Deniz Gider: İşçi sınıfı 1 Mayıs'a hazırlanıyor. Pandemi süreci boyunca Kod 29'a karşı pek çok direniş gerçekleştirildi. Kimisi kazanıldı, kimisi hala devam ediyor. Kod 29'a karşı, ücretsiz izne, iş cinayetlerine karşı 1 Mayıs'a, 1 Mayıs günü alanlarda olmaya çağırıyoruz.

Devrimci Turizm İşçileri Sendikası (DEV Turizm-İş) Marmara Bölge Baş-

kanı Turgay Özdemir: Öncelikle bu 1 Mayıs'ta işçilerin direnişlerini alanlara taşınmalıyız. 1 Mayıs gününde 1 Mayıs'ın anlam ve önemini gerektirdiği gibi sokakta olmalıyız.

Sinbo işçisinin direnişi, Türkiye'deki tüm işçilerin sorununa karşı cüret ve cesaretle ortaya çıkması anlamına geliyor. Sinbo direnişini zafere kadar götürebilsek, Türkiye'deki işçi sınıfını Kod 29 denilen baş belasından kurtaracağız. Sinbo direnişini böyle sahiplenmek gerekiyor. Biz turizm işçileriyiz. Kod 29'la işten atmanın yaygın olduğu bir alanda mücadele ediyoruz. Biz de bunun mücadelesini veriyoruz. Bu mücadeleyi Sinbo'da taçlandırmak istiyoruz. Sinbo'nun zafere ulaşmasını istiyoruz. Emekten yana olan herkesi Sinbo direnişini sahiplenmeye davet ediyoruz.

DİSK'e bağlı Gemi Yapımı ve Deniz Taşımacılığı, Ardiyecilik ve Antrepoculuk İşçileri Sendikası (Limter-İş) Genel Başkanı Kanber Saygılı: Siyasal iktidar; işçilere, emekçilere, kadınlara ve tüm ezilenlere karşı yoğun bir saldırı uyguluyor. Despot bir siyasal iktidar ve düzenle karşı karşıyayız. Aynı zamanda işçi sınıfına yönelik saldırılar kat kat artarak devam ediyor. Kod 29 saldırısı yaygınlaşıyor, ücretler verilmiyor, sendikalaştığın için işten çıkarılıyorsun, her gün ölmeye devam ediyoruz. Yaşam hakkımız iktidarın iki dudağının arasında. Dolayısı ile bu yıl 1 Mayıs'ımızı hem siyasal iktidarın ve patronların saldırısı aynı zamanda her alanda, kadınların, gençlerin, işçilerin direnişleriyle karşılıyoruz. 1 Mayıs'ı gününde ve alanlarda kutlamak işçi sınıfının, sendikaların, siyasi partilerin, emek örgütlerinin görevidir. Yaşasın 1 Mayıs! Bijî yek gulan!

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

Tarihsel ve sınıfsal özüne uygun 1 Mayıs için...

Keyfi yasaklara geçit vermeyelim!

1 Mayıs'ın ön günlerindeyiz. Geride bıraktığımız bir yıl içerisinde işçi ve emekçilere dönük çok yönlü saldırılar hayata geçirildi. Pandemiye fırsata çeviren gerici-faşist iktidar ve sermaye çevreleri şimdiye kadar hayata geçiremedikleri saldırıları bir bir devreye soktu. AKP iktidarı işçi ve emekçilerden yapılan kesintilerle oluşan fonları fütursuzca sermayeye peşkeş çekti. Keyfi, kurlsuz çalışma koşullarını olağan hale getirdiler ve daha da ağırlaştırdılar. Tüm bu saldırıları rahatça hayata geçirmek için kriz ve pandemi koşullarında devlet terörünü perçinlediler. İşçi ve emekçilerin örgütsüzlüğü ise iktidar ve sermayenin pervasızca saldırmasını kolaylaştırdı.

Böylesi bir ortamda 1 Mayıs'a gidiyoruz. Toplumsal sorunların her geçen gün ağırlaşması ve biriken öfke iktidarın ve sermayenin korkularını büyütüyor. Bunun için her gün yeni yalanlar, keyfi yasaklar, kölelik uygulamalarını ağırlaştıran yasal düzenlemeler vb. devreye sokuyorlar. Toplumun farklı kesimlerinin en ufak hak talebini dahi polis saldırısı ve tutuklama terörü ile bastırmaya çalışıyorlar.

PANDEMİ BAHANESİYLE DEVREYE SOKULAN YASAKLAR!

Koronavirüs salgınının Türkiye'de görüldüğüne dair ilk resmî açıklamada itibaren AKP iktidarı çeşitli "önlemleri" devreye soktu. Lakin bu önlemler göstermelik olmanın ötesine geçmedi. Pandemi koşullarında uygulanması gereken bilimsel önlemleri ise hiçbir zaman gündemlerine almadılar. Tek düşündükleri üretimin devam etmesi, işçi ve emekçilerin kölelik zincirlerinin kalınlaştırılması oldu. Göstermelik olarak sokak kısıtlamaları kararları alırken, işçi ve emekçilerin fabrikalarda hiçbir önlem alınmadan

çalışmasını sağladılar. Fabrikalar adeta salgın merkezlerine döndü. Utanmadan birde "fabrikalarda işçilerin maske takmadığı duyularını alıyoruz", "pandemi koşullarında üretimimiz durmadı, hatta bir dizi firmamız yıllık üretimini şimdiden tamamlamış" gibi ifadeler kullandılar. Tüm bu ifadeler gerçek niyetlerinin açık bir göstergesidir. İşçi ve emekçiler için sağlık önlemleri alınmasının, çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesinin iktidar ve sermaye için hiçbir önemi yoktur. Onların tek derdi sermayedarların servetlerin katlamasıdır. Aldıklarını ifade ettikleri pandemi önlemleri ise sadece üretimin artırılmasına, krizin faturasının en ağır biçimde işçi ve emekçilere fatura edilmesine ve toplum üzerindeki baskı ve denetimin yoğunlaştırılmasına dönmüştür. Gerçekler bu kadar açık ve nettir.

1 MAYIS'TA KEYFİ YASAKLARI BOŞA DÜŞÜRELİM!

Gerici-faşist iktidar, 1 Mayıs'ın ön günlerinde devreye soktuğu keyfi yasaklarla işçi-emekçilerin haklı ve meşru taleplerini haykırma ve bunun 1 Mayıs'ta kitlesel biçimde yapılmasını en-

gellemek için harekete geçmiş durumda. Zira, AKP ve MHP kongrelerinin tamamlanmasının ardından cumartesi yasaklarını tekrar devreye soktular. Önümüzdeki günlerde "pandemi önlemi" adı altında bir dizi keyfi yasağı da devreye sokacaklarının sinyallerini verdiler.

Gerçekler ise bambaşkadır. Pandemi ve toplum sağlığı iktidarın umurunda değildir. Eğer umurlarında olmuş olsaydı 2 haftalık yâda 1 aylık tam kapanma ilan edilir ve tüm çalışanlara ücretli izin hakkı tanınırdı. Bunu yapmadılar, karşılarında güçlü ve örgütlü bir tepki olmadıkça da yapmayacaklar. Bu tablo işçi ve emekçilerin kendi çalışma ve yaşam koşullarının düzelmesi için, hakları ve gelecekleri için kitlesel biçimde harekete geçmesini daha acil bir ihtiyaç haline getirmiştir. İşçi örgütlerinin, devrimci-ilerici güçlerin güncel görevi ise birleşik, kitlesel mücadelenin zeminini güçlendirmek; işçi sınıfının, emekçilerin, gençlerin, kadınların ve ezilen tüm kesimlerin, iktidarın ve sermayenin karşısına örgütlü bir güç olarak çıkmasını sağlamaktır. 1 Mayıs bu açıdan önemli bir olanak olarak önümüzde durmaktadır. Tarihsel ve sınıfsal özü-

ne uygun 1 Mayıs kutlamalarını hayata geçirmek tüm ilerici güçlerin en temel sorumluluğudur. Bunun yolu ise keyfi yasaklara karşı durmaktan ve pandemiye karşı gerçek önlemlerin alınması için mücadele etmekten geçiyor.

"Pandemi önlemleri" adı altında topluma dayatılan keyfi uygulamalara ve yalanlara kanmadan mücadele hattı oluşturmak, işçi ve emekçileri mücadeleye çağırarak gerçek önlemlerin alınmasının da yolunu açacaktır. Keza fabrikalarda, toplu taşıma araçlarında ve hayatın hemen hemen her alanında toplumun geniş kesimleri her gün ölümle burun buruna yaşamak zorunda bırakılıyor. İktidar kendi göstermelik önlemlerini dahi takmıyor "lebaleb" kongreler, toplantılar, yemekler organize ediyor. Toplumun farklı kesimleri hakları için sokağa çıktığında ise pandemi önlemleri yalanına sarılıyorlar. 1 Mayıs için de aynı hesapları yapıyorlar.

İktidarın ve sermayenin bu hesaplarını birleşik, fiili-meşru mücadele ile boşa düşürebiliriz. Tarihsel ve sınıfsal özüne uygun ve günün ihtiyaçlarına yanıt veren 1 Mayıs süreci de ancak böylesi bir yaklaşımla örgütlenebilir. 1 Mayıs'a konulmak istenen yasağı parçalayacak bir mücadele, geleceği kazanmanın yolunu açabilir. 1 Mayıs'ın kitlesel ve yaygın kutlanmasından feragat etmek ancak gerçek önlemlerin alınmasıyla, yani 2 haftalık ya da 1 aylık kapanma ve tüm çalışanlara ücretli izin verilmesi ile mümkündür. Bunun dışındaki her türlü keyfi yasak tanınmamalı gerçek önlemlerin zemininin oluşturulması için fabrikalarda ve hayatın her alanında bir araya gelen işçi ve emekçilerin kitlesel tepkisi açığa çıkarılmalıdır.

Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası olarak tüm sendikaları, devrimci-ilerici güçleri keyfi yasakları delmek için, sömürü, baskı ve zorbalığa karşı güçlü bir mücadele cephesi oluşturmak için, 1 Mayıs'ın tarihsel ve sınıfsal özüne uygun biçimde kutlanması için ortak mücadeleyi büyütme davet ediyoruz.

1 Mayıs yasaklanamaz!

Göstermelik değil gerçek önlemler alınsın!

Saldırılarına karşı birleşik mücadeleyi büyütelim!

DEVİRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI

Aksaray'da 1 Mayıs hazırlık toplantısı

Aksaray İşçi Birliği'nin çağrısıyla toplanan işçiler 1 Mayıs hazırlıklarını konuştu.

Eğitim Sen Aksaray Şube binasında gerçekleştirilen toplantı Aksaray İşçi Birliği sözcüsünün konuşmasıyla başladı. Aksaray gibi önemli bir işçi kentinde, yasaklara rağmen Aksaray İşçi Birliği'nin dost emek örgütleriyle birlikte 1 Mayıs'ı örgütlemesinin önemine dikkat çekilen konuşmada, işçilerin hakları ve gelecekleri için mücadeleyi büyütmesi ihtiyacına işaret edildi.

Toplantıda söz alan işçiler de Aksaray İşçi

Birliği'nin 1 Mayıs sınavından alınının akıyla çıkması gerektiğini vurguladılar. Bir dizi kararın alındığı toplantı sonucuna göre, işçiler işyerlerine 1 Mayıs'ın ruhunu taşıyacak. Ayrıca Aksaray İşçi Birliği çeşitli araçlarla 1 Mayıs çağrısını işçilere ulaştıracak. Bununla birlikte, temas kurulan işçilerin 1 Mayıs hazırlığı için fabrika zemininde çalışma yürütmeleri sağlanacak.

Aksaray İşçi Birliği, 1 Mayıs'ın örgütlenmesi için de kentteki emek örgütleriyle görüşecek.

KIZIL BAYRAK / AKSARAY

Kriz ve salgının faturasına karşı, haklarımız ve geleceğimiz için

1 Mayıs'a, mücadeleye!

Pandemi ve kriz koşullarının ağırlaştığı bir dönemde 1 Mayıs'ı karşılamaya hazırlanıyoruz. Her yıl olduğu gibi bu yıl da, dünyanın bir çok yerinde işçi ve emekçiler hakları, gelecekleri ve özgürlüğü için 1 Mayıs'ta kapitalist sömürü düzeninin karşısına çıkacak. Taleplerini ortaya koyacak, gelecek özlemini haykırarak.

1 Mayıs işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü. Sermaye ile işçi sınıfının karşı karşıya geldiği, dışa dış kavga tutuştukları gün. Emek ile sermayenin uzlaşmazlığının sembolü olmuş, işçi sınıfının gücünü ortaya koyarken sermayenin korkularını büyüten gün. 1 Mayıs bu gerçeği kutlanmaya başlamasının ardından geçen onlarca yılda bir çok kez gösterdi. 1 Mayıs'ın mücadele ruhu işçi sınıfına her zaman yol gösterdi.

Ağır bir ekonomik kriz ve salgın sürecinin içinden geçiyoruz. Sermaye ve AKP-MHP iktidarı gemi azıya almış, çalışma ve yaşam koşullarımızı tam bir yıkıma sürüklüyor. Sermaye büyürken, sömürü katmerleniyor, çalışma koşulları ağırlaştırıyor, işsizlik, hak gaspları pervasızlıkla devreye sokuluyor.

Milyonlarca işçi esir alınmış gibi bir avuç asalağın zenginleşmesi için, iktidardakilerin koltukları için cehennem yaşıyorlar. Salgın işçi sınıfı hastalığı haline gelmişken, aklımızla dalga geçer gibi açıklamalarla bizleri avutmaya çalışıyorlar. Anti-demokratik uygulamalar, adam kayırmacılık, yandaşa teşvik, hukuksuzluk, adaletsizlik gündelik iş halinde hayata geçiriliyor. Her gün yalanlarla varolmaya çalışıyorlar.

Atılan her adım işçilere karşı sermayedarların çıkarı için atılıyor. Yetmiyor,

lebalep kongreler toplayarak toplum sağlığını hiçe sayanlar hak arayan işçinin, taleplerini haykıran öğrencinin tepesine polis copuyla iniyorlar. Baskı ve zorbalık pandemi gerekçesiyle hayata geçiriliyor. Herkes sussun, sermayenin çarkları so-runsuz dönmeye devam etsin, AKP'nin her istediği gerçekleşsin istiyorlar. Haklarımız, canımız, kanımız pahasına...

Yaşadıklarımız yaşayacaklarımızın küçük bir örneği durumunda. Tabi biz dur demezsek! 1 Mayıs'ın mücadele tarihi işçi sınıfını göreve çağırıyor. Yakıcı hale gelen taleplerimizi kazanmak için, baskı ve zorbalığı püskürtmek için 1 Mayıs'ta sesimizi daha gür çıkartalım. İşçi sınıfının

birliğini ve gücünü dosta düşmana gösterelim.

Ardı arkası kesilmeyen ekonomik, sosyal saldırı dalgasına karşı haklarımızı ve geleceğimize sahip çıkalım. Bulduğumuz her alanı 1 Mayıs alanına çevirelim. AKP-MHP iktidarının keyfi uygulamalarına, yasaklamalarına geçit vermeyelim. İşçi ve emekçiler olarak omuz omuza alanları dolduralım.

*İşten atmalar ve ücretsiz izin yasaklansın!

*Kod-29 kaldırılmalı!

*Fonların sermayeye aktarılmasına son verilsin!

*Esnek, taşeron, kurlsız çalışmaya

son verilsin!

*Herkes iş ve gelir güvencesi sağlansın!

*Pandemide sermayenin değil, toplumun ihtiyaçlarını baz alan önlemler alınsın!

*İnsanca yaşamaya yetecek, vergiden muaf asgari ücret!

*Her türlü dolaylı vergi kaldırılmalı, artan oranlı gelir ve servet vergisi uygulanmalı!

*Herkes her düzeyde parasız eğitim ve sağlık hakkı tanınsın!

Metal İşçileri Bülteni'nin

2021 Nisan ayı sayısından alınmıştır.

Migros direnişçileri yine gözaltına alındı

DGD-Sen'e üye oldukları için Migros Depo'da önce ücretsiz izne çıkarılan, buna karşı direnişe başladıktan sonra da Kod-29'la işten çıkarılan işçiler, direnişlerinin 94. gününde 8 Nisan'da Migros patronu Tuncay Özilhan ile görüşme talebiyle evinin önünde toplandı. Özilhan'ın evinin önünde geçtiğimiz günlerde de polisin saldırısına uğrayan işçilere çok sayıda kurum ve direnen işçiler de desteğe geldi.

Sinbo direnişçisi TOMİS üyesi Dilbent Türker, SML Etiket direnişçisi DEV TEKSTİL üyesi Seçil Arı, Tur Asist'te Kod-

29 ile atılan Mesut Toprak ile Carrefour market işçilerinin yanı sıra DEV TEKSTİL, TOMİS, DGD-SEN, PTT-Sen, Limter-İş Sendikası, İnşaat-İş Sendikası, Dev Turizm-İş, Gençlik Komiteleri eylemdeydi.

Direnininin 74. gününde olan Sinbo direnişçisi, Migros Depo işçilerinin de kendisi gibi Kod-29'a karşı direnişte olduğunu hatırlatarak, "Eylemlerinde sürekli gözaltına alınan işçilerle dayanışma için yanlarındayız." dedi. SML Etiket

direnisiçi Seçil Arı da "Direnişimizin 65. gününde Migros depo işçileriyle dayanışmaya geldik" diyerek sınıf dayanışmasının önemine dikkat çekti.

Migros patronunun evinin önüne polis de yığınak yaparken, direnişçilerin Tuncay Özilhan ile görüşme talebi reddedildi. Eyleme katılanların bekleyişi sürerken polis kitleye saldırdı. Migros işçilerinin yanında desteğe gelen Sinbo ve SML Etiket direnişçilerinin de aralarında

olduğu çok sayıda kişi gözaltına alındı.

Polisin saldırısında, DGD-SEN Örgütlenme Uzmanı Kemal Yılmaz'ın kolu kırıldı. Akşam 22 sularında serbest bırakıldıklarını sosyal medyada duyuran Yılmaz, şu ifadeleri kullandı:

"Arkadaşlar sağlık durumum iyi. Serbest bırakıldık daha yeni eve geldim. Kolumuzu kırabilir. Koldur kırılır. İşçiler her gün depolarda, fabrikalarda elini, kolunu kaybediyor, canını kaybediyor. Bizim kolumuz kırılmış çok mu? İşçiler kazanacak, o zaman biz kazanacağız"

Pandeminin ve krizin faturasını ödememek için, haklar ve gelecek mücadelesini büyütelim!

1 Mayıs'ta alanlara!

Günlerin bugün getirdiği, baskı zulüm ve kandır.

Ancak bu böyle gitmez, sömürü devam etmez,

Yepyeni bir hayat gelir, bizde ve her yerde.

1 Mayıs, 1 Mayıs işçinin, emekçinin bayramı

Devrimin şanlı yolunda, ilerleyen halkların bayramı...

İşçi sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü olan 1 Mayıs'ın öngünlerindedir. Baskı ve zorbalığın dizginlerinden boşaldığı, sömürü koşullarının iyice katmerleştiği, pandeminin yıkıcı etkilerini iliklerimize kadar hissettiğimiz bir ortamda 1 Mayıs'ı karşılıyoruz. Pandemi fırsat bilen sömürücü asalak sermaye sınıfı ve onun vurucu gücü AKP-MHP iktidarı, işçi sınıfına dönük saldırılarını yoğunlaştırmış, yeni hak gasplarını hayata geçirmişlerdir. Ücretsiz izin, kısa çalışma, KOD 29, işsizlik gibi saldırılar; yüksek enflasyon karşısında eriyen ücretler, alım gücünün düşmesi gibi boğucu sorunlar nedeniyle iş ve gelir güvencemiz bu son yılda tamamen yok olmuştur. Pandemi bizler açlık ve ölüm girdabında yok olurken,

kapitalistlere sunulan teşviklerin ardı arkası kesilmemiş ve ölüm pahasına çarklar dönmeye devam etmiştir.

Adeta nefessiz bırakıldığımız bu ağır atmosferde yaklaşan 1 Mayıs'ın önemi daha fazla artmıştır. Çünkü:

1 Mayıs iki sınıfın karşı karşıya geldiği gündür!

1 Mayıs işçi sınıfının kapitalistlere başkaldırının günüdür!

1 Mayıs birliğin, mücadelenin gündür!

Geçtiğimiz yıl pandemi gerekçesine sığınan sermaye iktidarı, 1 Mayıs günü

bir araya gelmemizi engellemeye çalışmıştı. Buna rağmen bulunduğumuz her yeri, her evi 1 Mayıs meydanına çevirerek sesimizi, bu düzene itirazımızı haykırmıştık.

Sermaye iktidarının dümenindeki AKP-MHP rejiminin, bu 1 Mayıs'ı yasaklamak, engellemek için her türlü yonteme başvuracağından kuşku duymamak gerekiyor. Bizleri kalabalık fabrikalarda üretime zorlayanların, kendi çıkarları için "lebalep" kongrelerde sorun görme-yenlerin, Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs'ımıza koyacakları yasaklar

hükümsüzdür. Çünkü onlar pandemide yaptıklarıyla, toplum sağlığını değil sermayenin çarklarını düşündüklerini göstermişlerdir.

Tüm zenginlikleri yaratan biz işçilerken, bu zenginliği lüks ve şatafat içinde yaşayanlar onlardır. Bu yüzden sermayenin ve devletin bize dayatmalarını, keyfi uygulamalarını boşa düşürmek için, yarattığımız zenginlikten hakkımızı almak için 1 Mayıs'ta alanlarda olmalıyız. Kitlese ve militan bir 1 Mayıs için şimdiden fabrikalarda, havzalarda bir araya gelmeli ve komiteler kurmalıyız.

Gücümüzün farkına varmalı, azgın sömürü koşullarına, insan onuruna aykırı dayatmalara karşı örgütlenmeliyiz. Sendika bürokrasinin mücadeleyi sınırlandıran, ihanetçi ve uzlaşmacı tutumuna karşı, söz, yetki, karar hakkımızı ele almalı ve fiili meşru mücadeleyi esas alarak saldırıları püskürtmeliyiz.

Hakkımız olanı istemek için, sermaye sınıfının pervasız dayatmalarına dur demek için, insanca yaşam ve çalışma koşullarına sahip olmak için, gelecek güvencemiz için haydi 1 Mayıs'a...

TEKSTİL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ
NİSAN 2021

Sinbo ve SML Etiket işçilerinin direnişi hepimize örnektir

Sinbo ve SML Etiket işçileri patronların işten atma saldırısına karşı direniyorlar. Önce ücretsiz izne gönderildiler. Daha doğrusu verdikleri sendikalaşma mücadelesinden dolayı fabrikadan uzaklaştırılmak istendiler. İşçilerin buna cevabı direniş oldu. Direnişin gücüyle işçiler kazandılar. Sinbo'da direnişin gücüyle işe dönen işçilerden biri de Dilbent Türker'di. Dilbent Türker çok geçmeden Kod 29 saldırısı ile işten atıldı.

Aynı günlerde SML Etiket'ten işçiler de işten atıldılar. Çünkü SML işçileri anayasal hakları olan sendikal olma hakkını kullanmak istiyorlardı. SML patronunun cevabı işten çıkarma saldırısı oldu.

Eninde sonunda doğru yönde olan her mücadele kazanır. Türkiye'de %2 olan sendikalaşma oranı sendikal bürokrasiye teslim olmuş durumda. Sermaye devletin emekçilere ve işçilere

saldırısının sac ayaklarından biri olan sarı sendikalar ve onların başına çöreklenmiş sendika ağaları da işçileri kendi silahlarıyla vuruyorlar.

Ekonomik hakları elde etme anlamında hareket eden sendikacılık modeli daha büyük çapta sermaye sınıfı tarafından yapılan saldırılara cevap vermiyor, geçiştiriyor. Kıdem tazminatının gaspı, ücretsiz izin, Kod 29 vb. ne karşı bir çaba yok! Yaklaşan 1 Mayıs'a ilgi yok vs.

En başta olması gereken, bütün işçilerin fiili-meşru mücadele temelinde tabanda birleşmeleridir. Eğer bu ülkede mezarda emeklilik, enflasyon, KHK'lar, işçilerin işten atılması, özelleştirmeler gibi iktisadi-siyasi saldırılar varsa işçi sınıfının da göstereceği tavır siyasideir. Bunun adını koysak da koymasak da bu böyledir.

Süren direnişler ana akım medyanın

da gündemine girmeye başladı. Fabrika önlerinde, diğer başka alanlarda eylem ve direniş şeklinde tezahür eden eylemler sermaye medyasında, Meclis'inde yankı bulmaya başladı.

Bütün demokratik kitle örgütleri, emekçilerin basını, meclisteki muhalif milletvekilleri direnişi destekleyen açıklamalar yapmaktadır. Milletvekillerinin meclis kürsüsünden Sinbo ve SML direnişlerini örnek göstermeleri konuyu FOX, Tele 1, Halk TV kanallarının yayınlara dahil etmeleridir.

Doğru olan hareket gelişir. Yapısal krizin, işsizliğin, salgının, baskı ve şiddetin, düşük ücretin, kadın cinayetlerinin, intiharların arttığı bu dönemde, nasıl ki sermaye sınıfı bunları fırsata çevirip kendi lehine kullanıyor, kazanç elde ediyorsa, bizler de haklı olarak daha büyük işçi kesimleriyle bir araya gelip, Sinbo ve

SML direniş örneklerini başka alanlara yaymalıyız. Hiçbir şey artık eskisi gibi olmayacak. Ezilen ve sömürülen işçi ve emekçilerin gazabından ne siyasi iktidar koltuğunda oturanlar ne bürokrat sendikacılar ne de sermaye sahipleri kurtulabilecekler.

İşçi sınıfı için var olan, onun doğru-yanlış için mücadele eden özneler olarak, 12 Eylül'den bu yana neoliberal politikalarla işçi sınıfını yoksullaştıran, bütün demokratik anayasal kazanımlarını tırpanlayan, işçi sınıfını daha kolay sömürmek için onları bölen her türlü ırkçılığa, gericiliğe karşı da mücadele verirken, mücadelenin hakkını vermiş oluruz.

Sinbo ve SML işçileri altmış gündür direniyorlar. Zira direnerek kazanabilecekleri bilincine sahipler. Biz Kayseri ve tüm ülkedeki işçiler haklarımız ve çocuklarımızın geleceği için birleşmeli, örgütlenmeliyiz.

KAYSERİ İŞÇİ BİRLİĞİ'NDEN BİR İŞÇİ

Kapitalist barbarlığa karşı 1 Mayıs'a, sosyalizm mücadelesini büyötmeye!

Dünya işçi sınıfı, bütün kötölüklerin nedeni olan sermaye sınıfına karşı 1 Mayıs'ını kutlamaya hazırlanıyor. 1 Mayıs din, dil, ırk ve cins ayrımı yapılmaksızın işçiler tarafından bedeller ödenerek kazanıldı. İşçiler için ücretli kölelik düzeninden kurtulmanın, sömürsüz ve baskısız bir dünya kurma özleminin sembolü haline geldi. Kapitalist sınıfa ve onun iktidarına karşı bir mücadele günü oldu.

1 Mayıs'ın, sınıfsal-cinsel-ulusal sömürü ve köleliğe son verme mücadelesinde özel bir yeri vardır. 130 yılı aşkın zamandan beridir tüm baskı, terör ve yasa dışı davranışlara rağmen işçilerin her yıl talep ve özelemleriyle alanları doldurması da bundandır. İşçi sınıfı bu yıl da ağır koşullarda ve pandeminin de getirdiği engellemelere rağmen sokaklarda ve alanlarda olacaktır. Çünkü birleşmek, dayanışmak ve mücadele etmek, bugünün kapitalist barbarlık dünyasında her zamankinden daha yakıcı bir önem kazanmaktadır. Çünkü emperyalist-kapitalist sistem giderek daha da barbarlaşmaktadır.

Emperyalistler arası paylaşım ve hegemonya mücadelesi kızışıyor. Nükleer ve biyolojik silahlarla insanlık tehdit ediliyor. Çoğalan yerel savaşlarla milyonlar-

ca insan katlediliyor, on milyonlarcası da mülteci konumuna düşüyor. Dünyanın her tarafından ırkçılık ve faşist hareket güçleniyor. Siyasal hak ve özgürlükler gasp ediliyor. Kadınlar üzerindeki çifte sömürü ve baskı katmerleşiyor, şiddet ve cinayetler olağanlaşıyor. Ekolojik yıkım, iklim değişikliği, çevre kirliliği yerküre üzerindeki canlıların yaşamını tehdit ediyor. Kapitalistlerin aşırı kâr güdüsüyle çalışanlar üzerindeki sömürsü ve ücretli kölelik daha da yoğunlaşıyor. İşsizlik, yoksulluk ve açlık kabusu büyüyor. Eşitsizlikler baş döndürücü boyutlar kazanmış bulunuyor.

Kapitalist krizin ve pandeminin yol açtığı çok yönlü yıkımın çekilmez olan yükünü özellikle işçi sınıfı omuzlamaktadır. En ağır bedelini de bu sınıf ve çalışan emekçiler ödemektedir. Kapitalizm, onyıllardan beridir uyguladığı acımasız neoliberal yıkım politikalarıyla işçilere ve çalışan kitlelere çok ağır faturalar ve acılar ödetti. Halen de yapılmakta olan budur. Dünyanın her tarafından işçiler esnek çalışma, taşeronlaştırma, düşük ücret, uzun çalışma saatleri, işten atma ve mezarda emeklilik saldırısıyla karşı karşıyadırlar. Pandemi, durumu daha da

beter hale getirdi.

İşçiler yeterli sağlık ve güvenlik tedbirleri olmadan, virüse karşı gerekli önlemler alınmadan çalıştırılıyor. İşçilere ya virüsten ya da açlıktan ölme seçeneği dayatılıyor. Korona önlemi için "evde kalın" çağrıları yapılıyor. Ama işçiler fabrikalarda, işletmelerde, tekstil atölyelerinde, maden ocaklarında, tarlalarda çalışmak zorunda bırakılıyorlar. Çünkü onlar burjuvazinin servetine servet katmak ve toplumun yaşamını sürdürmesi için üretmek zorundadırlar. Dolayısıyla korona günlerinde de işçi sınıfı dünyayı omuzlarında taşımaya ve insanlığın yaşamını idame etmesini sağlamaya devam etmektedir.

İşçi sınıfı üretmezse yaşam durur. Bu da işçi sınıfının kapitalist toplumdaki benzersiz konumunu ve rolünü göstermektedir. İşçi sınıfı bu rolünü bilinçli ve örgütlü bir şekilde sermaye sınıfına karşı oynarsa, sömürsüz, sınıfsız bir dünyayı yaratmanın yolunu açacaktır. Kapitalist dünyanın yarattığı onulmaz çelişkiler, insanlığın başına musallat ettiği sorunlar, işçi sınıfını eninde sonunda bu tarihsel rolünü oynamaya yöneltecektir.

Bugünün kapitalist barbarlık dünyasına karşı işçi ve emekçilerin "başka bir

dünya" özlem ve arayışı güç kazanmaktadır. Dünyanın dört bir yanında yeniden güç kazanmakta olan mücadeleler bunu göstermektedir. Bu mücadeleler yaygınlaşacak ve büyüyecek, sosyalizm bir kez daha ilerici insanlık için yeniden biricik alternatif olacaktır. Zira işçi sınıfını, emekçileri ve gezegenimizi proletarya devrimi ve sosyalizmden başka kurtaracak herhangi bir seçenek bulunmamaktadır.

Öyleyse devrim ve sosyalizm mücadelesini büyötmek üzere 1 Mayıs'ta alanlara!

Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

**TKİP YURTDIŞI ÖRGÜTÜ
NİSAN 2021**

www.enternasyonal-info.net

İstanbul İSİG Meclisi Mart ayı iş cinayetleri raporunu açıkladı. İstanbul Beşiktaş'ta İskele Meydanı'nda yapılan basın açıklaması ile "Kod 29 iptal edilsin" ve "Direniş ve dayanışma yaşatır" vurgusu yapıldı.

EYLEM ALANI DİRENEN İŞÇİLERİN KÜRSÜSÜ OLDU

Basın açıklamasında ilk olarak DGD Sen üyesi **Migros işçisi** söz aldı ve 8 Nisan 11.00'da yapacakları basın açıklamasına çağrı yaptı.

Bayrampaşa Belediyesi işçisi söz aldı ve işten atılma süreçlerini anlattı. Belediye işçisi pazartesi günü belediye önünde direnişe çağrı yaptı.

TOMİS üyesi Sinbo Direnişçisi Dilbent Türker bir konuşma yaptı. Konuşmasında Sinbo'da örgütlenme sürecini anlatarak "Direne direne, birleşe birleşe kazanacağız" dedi.

DEV TEKSTİL üyesi SML Etiket direnişçisi Seçil Arı söz aldı ve direniş sürecini aktardı. SML Etiket direnişçisi ortak 1

"Kod 29 iptal edilsin"

Mayıs çağrısında bulundu.

PTT Sen üyesi direnen PTT işçisi söz alarak Kod 29'dan işten atıldıklarını, İzmir ve İstanbul'da direnişlerinin sürdürdüğünü ifade etti.

Tur Assist'te çalışırken Kod 29'dan işten atılan Mesut Toprak "Kapitalistlerin elindeki Kod 29 silahına karşı direniyoruz. Direnmek ten vazgeçmeyeceğiz" dedi.

Enerji Sen Genel Başkanı Süleyman Keskin İSİG Meclisi adına basın metnini okudu. İktidarın salgın yönetimi adı altında işçi sınıfına yönelik saldırılarını sürdürdüğü belirtilen açıklamada, buna karşı direnişlerin filizlendiği ifade edilerek "Buradan başta Migros Depo, Sinbo, Baldur, Döhler, Ekmekçiöğlü, PTT, TÜV-TÜRK, Yasın Kaplan Halı ve Güven Boya, Mapfre Sigorta Tur Assist, Bayrampaşa Belediyesi, SML Etiket, Cargill, Uzel, CPS Otomotiv Tekstil ve Bel Karper olmak

üzere Türkiye'nin dört bir yanında süren tüm işçi direnişlerini selamlıyoruz." denildi.

"ORTAK-BİRLEŞİK BİR MÜCADELEYİ ÖREBİLMELİYİZ"

Pandemi sürecinde kapitalizmin çarklarının dönmesi uğruna işçilerin öldürüldüğü ifade edilen açıklamada, "DİSK-AR'ın açıklamasına göre 2020 yılında 34 bini kadın ve 143 bini erkek işçi olmak üzere toplam 177 bin işçi Kod-29 maddesi ile işten çıkarıldı. Yani her ay yaklaşık 15 bin işçi Kod-29 gerekçesiyle işten atıldı" denildi. Kod 29 ve işten atma saldırıları ile sermayenin keyfiyete vurgu yapılan açıklamada şunlar ifade edildi:

"Bizler bu noktada 'Kod-29 kaldırıl-sın!' şiarını yükseltirken diğer yandan da Kod-29'a karşı direnen tüm direnişlerin

koordinasyonunu sağlamalıyız, işçi sınıfının bütününe bu saldırının tekil olmadığını anlatabilmeliyiz ve ortak-birleşik bir mücadeleyi örebilmeliyiz."

İstanbul İSİG Meclisi, Mart ayında en az 142 işçinin iş cinayetlerinde hayatını kaybettiğini duyurduğu açıklamada şu vurgu yapıldı:

"Bizler, sadece her ay kaç işçinin iş cinayetinde hayatını kaybettiğini söyleyerek, infografikler yaparak ya da işçiler için salt talepler oluşturarak betimlemeler yaparak gerçeklerin değişmeyeceğinin farkındayız. Bunlar bize ancak yol gösterebilir. Bu süreçte çıkış noktalarımızı ve taleplerimizi bizzat işyerlerinde işçi komite, konsey ve meclislerimizi örgütleyerek hayata geçirebiliriz. Salgın sürecinde birçok işyerinde işçilerin kendiliğinden mücadele deneyimleri başladı. Sınıf sendikalarına düşen görev ise bu deneyimleri sahiplenerek yön göstermek, kurumsallaştırmak ve ülke çapında bir direniş-dayanışma hattını oluşturmaktır: Direniş ve Dayanışma Yaşatır!"

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

Kemalist diktatörlük

*Ferdi Yoldaş'ın [Şefik Hüsnü Değ-
mer] Komünist Enternasyonal Yürütme
Komitesi 13. Genel Toplantısı'ndaki (20
Ocak 1934) Konuşması...*

Kemalist Cumhuriyet, kuruluşundan bu yana dikkat çekici bir tutarlılıkla, milliyetçi ve burjuva niteliğine bütünüyle uyan değişmez bir dış politika izliyor. Elde silah, emekçi kitlelerin başına geçerek yabancı emperyalistlerin boyunduruk altına alma çabalarına karşı Sovyetler Birliği'nin maddi ve manevi desteğiyle, millî bağımsızlığı kazanan Kemal'in Partisinin milliyetçiliği, sosyalizmin inşa edildiği ülkeyle ittifaka dört elle sarılıyor. Biz komünistler, diğer milletleri hedef aldığı ve Anadolu'nun Türk olmayan halklarının yok edilmesine ya da zorla eritilmesine yol açtığı sürece Türk burjuvazisinin milliyetçiliğine karşı mücadele ederiz. Kemalist burjuvazinin milliyetçiliği, kendi ülkesindeki yerli işgücünün ve doğal kaynakların sömürü tekeli elinde tutma isteğini temsil ediyor.

Kemalistler, Türkiye'nin bağımsızlığının Sovyetler Birliği'nin varlığına ve dostluğuna bağlı olduğunun ve bunlar olmadan emperyalist sermayenin Türkiye'yi yeniden boyunduruk altına almaya yönelik hilekâr çabalarına karşı en ufak bir direnme bile gösteremeyeceklerinin tümüyle bilincindedir. Ankara'nın Sovyetler'le ittifaka hâlâ sadık kalmasının sırrı buradadır.

Kemal diktatörlüğü, nasıl milliyetçiliği yüzünden Sovyetler Birliği'nin desteğini aramaya yöneliyorsa, burjuva karakteri ve kapitalist bir siyaset izlemesi de, onu uluslararası malî sermayenin ve hâkim emperyalist devletlerin kucağına atıyor. Ne var ki, bu da sarsıntısız olmuyor. Türkiye ekonomisinin kilit noktalarını hâlâ ellerinde tutan emperyalistler, Kemalistleri dize getirme umutlarını kaybetmediler. Bu nedenle, bu yolda büyük bir ihtiyatla ilerlemek zorundalar. Buna rağmen Fransız emperyalizmi, Avrupa'daki nazik durum nedeniyle kendini Kemalist Türkiye'ye karşı şimdiki kadar olduğundan daha şirin göstermesi gerektiğini düşünüyor. Osmanlı devlet borçları meselesinin ve iki ülke arasındaki ticaret ilişkilerinin Türkiye yararına düzenlenmesinden sonra iki ülke arasında altı aydır gerçek bir bahar havasına tanık oluyoruz. Bu

Kemal'in Halk Partisi özellikle 1927'den bu yana sürekli bir terör siyaseti izliyor. Tutuklamalar, terör hükümleri ve en ustaca provokasyonlar gündemdedir. Halk Partisi, Komünist Partisi'nin kökünü kazımaya çalışıyor. Halk Partisi, işçi sınıfının bütün bağımsız siyasi ve mesleki örgütlerini adım adım yok etti. Halk Partisi'nin bütün ekonomi politikası sanayiciler ve toprak ağaları tarafından vahşice sömürülen mülksüz kitleleri hedef alıyor. Ve bütün bunlar Halk Partisi'nin ajanı olan kalemlerinin ısrarla propagandasını yaptıkları milliyetçi ideoloji altında yürütülüyor. Sık sık "ne kapitalizm ne sosyalizm" ve "kamu yararı özel yarardan önde gelir" gibi laf cambazlıklarıyla karşılaşıyorum.

yakınlaşmadan huzursuz olan Hitler Almanya'sı, masrafların Kemalist Türkiye'ye ödenmesinden yana olduğunu belirtti. Hindenburg ve Papen'in konuşmalarıyla eski silah arkadaşlığı anılarını tazeledi ve Türkiye ile Türkiye için çok yararlı bir ekonomik antlaşma imzaladı. Bütün bunlar bize gösteriyor ki, Hitler'in iktidara gelmesinden bu yana uluslararası durumun giderek ciddileşmesi ve silahlanmanın çığınca hızlanması sonucunda Türkiye'nin emperyalist devletler karşısındaki durumu gözle görülür biçimde düzelmiştir. Türkiye aciz bir ricacı durumundayken, dostluğu gittikçe rağbet gören bir devlet haline gelmeye başlıyor.

Her şeye rağmen, Ankara hükümeti,

bir savaş ihtimalini ciddi olarak hesaba katıyor ve olaylar karşısında gafil avlanmamak için sistemli bir şekilde hazırlık yapıyor. En önemli kapitalist ülkelerde faşistleşmenin hızlanması, doğal olarak Türkiye gibi geri ülkelerin etkilenmesine de yol açacaktır. Kemalist diktatörlük, tarım bunalımının daha da ağırlaşması sonucu toplumsal temelinin büyük ölçüde daraldığını görünce, Kemalist Parti, buhranın getirdiği zararları gidermek adı altında, ekonomik ilişkilerin genel kargaşalığından yararlandı, hâkimiyetini sağlamaştırdı ve denetimini en önemli üretim dallarına yayabildi. Bu merkezileşme, bir dizi devletleştirme önleminde ve koruyucu gümrük kararında ifadesini

buldu.

Ama madalyonun bir de öbür yüzü var. Bu ekonomik politikanın bedelini yalnızca boğazına kadar yoksulluğa batan vergi yükümlüleri ve geniş tüketici kitleleri ödememektedir. Bu ekonomik girişimlerin kârlılığı kaygısı, Kemalistleri maliyet masraflarını en aza indirmek zorunda bırakıyordu: Yani düşük ücret siyaseti, gümrükler yüzünden oldukça yüksek fiyatlar ve tahsis (kontenjan) sistemi uygulamak ve aynı tarım ürünlerini ihraç eden ülkelerle rekabet edebilmek amacıyla ihraç için ayrılan tarım ürünlerinin fiyatlarını uluslararası fiyatların altına düşürmek ve ihracatı ithalata uygun bir denge sağlayacak düzeyde tutmak.

Şefik Hüsni ve TKP

Şefik Hüsni

62. ölüm yıldönümünde Şefik Hüsni:

Davaya adanmış bütün bir yaşam...

TKP'nin kırk yıllık lideri Şefik Hüsni Deymer 1887 yılında Selanik'te doğdu. Orta öğrenimini Selanik'te tamamladıktan sonra, Paris Sorbon Üniversitesi Fen ve Tıp Fakültelerini bitirdi.

Paris'te ilerici fikirlerle tanıştı ve Jön Türkler ile bağ kurdu. 1912'de Türkiye'ye döndü ve Balkan Savaşı'na katıldı. Birinci Dünya Savaşı döneminde Çanakale cephesinde tabib yüzbaşı olarak görev yaptı.

1919'da Berlin'de ilk sayısı yayınlanan **Kurtuluş** dergisini çıkaran grubun başına geçti. 20 Eylül 1920'den itibaren dergi İstanbul'da yayınlanmaya başladı. 22 Eylül 1919'da dergi çevresindeki kadroyla birlikte Türkiye Sosyalist İşçi ve Çiftçi Fırkası'nı kurdu. Kurulan partinin genel sekreterliğine seçildi.

Birinci Dünya Savaşı galibi emperyalist devletlerin İstanbul'u işgal etmesinin ardından parti kapatıldı ve **Kurtuluş** yasaklandı. Grup faaliyetlerini İstanbul Komünist Grubu adı altında illegal olarak sürdürdü.

İşgal İstanbul'unda bulunan Şefik Hüsni 1920 Eylül'ünde gerçekleşen TKP Kuruluş Kongresi'ne katılmadı. Fakat İstanbul Komünist Grubu'ndan iki delegesi, Şefik Hüsni'nün çalışma arkadaşları olan Ethem Nejat ve İsmail Hakkı Bakü Kongresi'nde İstanbul grubunu temsilen yer aldılar ve Merkez Komitesine seçildiler.

Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katledilmesinin ardından parçalı durumdaki komünist hareketin toparlamasında Şefik Hüsni önderliğindeki İstanbul Grubu zamanla ön plana çıktı. Haziran 1921'den itibaren **Aydınlık** dergisi çıkmaya başladı ve grup legal planda Aydınlık Grubu olarak anılır oldu. Şefik Hüsni'nün Aydınlık'ta, Türkiye'de sınıfların mevzilenişine, kurtuluş savaşına, sosyal devrime ve işçi sınıfının ekonomik

ve siyasal örgütlenme sorunlarına ilişkin çok sayıda makalesi yayınlandı. 1922 sonbaharından itibaren bu makalelerde daha sonra Komünist Enternasyonal'de eleştiri konusu olan hayli tartışmalı görüşler de yer aldı.

Şefik Hüsni liderliğindeki İstanbul Komünist Grubu 1922'de Komünist Enternasyonal'in Balkan Federasyonu'yla bağ kurdu ve Komintern kongrelerine delegeler gönderdi.

Kurtuluş Savaşı'nın zaferi sonrasında, 1 Mayıs 1923'te, **Aydınlık**'ta yayımlanan bir bildiriye dolayı tutuklandı. Kamuoyunun tepkisi üzerine çok geçmeden serbest bırakıldı.

Parçalı ve dağınık durumdaki TKP örgütleri, Şefik Hüsni liderliğinde Şubat 1925'te Akaretler'de toplanan TKP II. Kongresi'nde birleştirildi. Şefik Hüsni kongrede partinin resmi sekreteri olarak seçildi.

1925 başında gerçekleşen Şeyh Sait İsyanı'nı izleyen Takrir-i Sükun saldırısı kapsamında komünist yayınlar yasaklandı ve komünist tutuklamaları başladı. Şefik Hüsni bu tutuklama saldırısının hemen öncesinde yurtdışına çıkmıştı. Gıyabında yargılandı ve 15 yıl hapse mahkûm edildi.

1926 yılında Viyana'da toplanan parti konferansına önderlik etti. Konferansta TKP'nin 1926 Faaliyet Programı kabul edildi (olgunlaştırılarak yayınlanması 1931 yılı başını buldu). Konferans sonrası, sonradan dönekliği ve ihaneti seçerek Kadrocu grubu oluşturacak olanların ülkedeki parti merkezine egemen oldukları bir dönemi işaretler.

Şefik Hüsni çok geçmeden ihanete batacak olan bu gruba karşı mücadeleyi bizzat yürütmek üzere 1927 yılında Türkiye'ye döndü ve TKP'yi toparlama çabasına girişti. 1927 sonbaharındaki ihaneti izleyen toplu saldırıda tutuklan-

dı. Birbuçuk yıl hapis yattı. 1928 yılında tahliye oldu ve yurtdışına çıktı. 1939 yılında tekrar Türkiye'ye dönene kadar Komintern merkezi yönetiminde görevler aldı.

1928 Komintern Altıncı Dünya Kongresinde, gıyabında Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi asil üyeliğine seçildi. Bu görevi 1935'te toplanan Komintern Yedinci Kongresi'ne kadar sürdürdü. Bu dönem içinde bir süre Komintern'in Batı Avrupa Bürosu başkanlığını yürüttü.

Hitler faşizminin iktidara gelişi sırasında Berlin'de bulunuyordu. Çok geçmeden gerçekleşen Reichstag provokasyonu sırasında Dimitrov ile birlikte tutuklananlar arasındaydı. Altı ay sonra tahliye edildi ve bir banka kasasında bulunan Komünist Enternasyonal arşivini Naziler'den kaçırmayı başardı.

1935'te toplanan Komintern'in Yedinci Kongresi'nde Başkanlık Divanı üyesiydi. Kongrede iki konuşma yapan Şefik Hüsni bu kez Komintern Kontrol Komisyonu'na seçildi.

"Seperat Kararı" sonrasında Ağustos 1939'da Türkiye'ye döndü. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından yeniden askere alındı. Sağlık sorunları nedeniyle 1941 yılında terhis oldu.

1943'ü izleyen dönemde TKP'nin yeniden örgütlenmesi çabalarına katkıda bulundu. Savaş sonrasında koşulların değiştiği inancıyla, 20 Haziran 1946'da Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi'ni kurdu. Parti işçi sınıfı ve emekçi yığınlar içinde hızla örgütlendi. **Emekçinin Sesi** adlı bir günlük gazetenin hazırlıkları içindeyken, 19 Aralık 1946'da birçok parti üyesiyle birlikte tutuklandı. Parti kapatıldı. Şefik Hüsni dirençle karşıladığı ağır işkencelerin ardından beş yıl hapse mahkûm oldu.

1950 yılında hapisten çıktı. Fakat

çok geçmeden 1951 Tevkifatı kapsamında yeniden tutuklandı ve bir kez daha dirençle karşıladığı ağır işkencelerden geçti. Beş yıllık hapisliğin ardından Manisa'ya sürgün gönderildi. Sürgündeyken 8 Nisan 1959'da hayata veda etti.

Yakın bir çalışma yoldaşı ve tüm siyasi yaşamı boyunca da sadık bir izleyici olan Mihri Belli, Şefik Hüsni'yü konu alan bir yazısında, yaşamını şöyle özetlemektedir:

"İnsan, devrimci sıfatına devrimci mücadele ile hak kazanır. Bir kimsenin devrimci olup olmadığının biricik ölçütü yaşantısıdır. Şefik Hüsni yaşantısıyla devrimci sıfatına tam hak kazanmıştır. Hayatının kronolojisine bir göz atalım:

1912-1918: Askerlik, Balkan Savaşı ve Birinci Dünya Savaşı cephelerinde

1918-1925: Legal devrimci eylem (İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası, Aydınlık, vb.)

1925-1927: İlegal devrimci eylem.

1927-1929: Tutuklanma, yargılanma, hapis cezasına mahkûmiyet.

1929-1939: Yurtdışında devrimci eylem.

1939-1946: Yurda dönüş, illegal devrimci eylem.

1946: 6 ay legal devrimci eylem (Türkiye Emekçi ve Köylü Sosyalist Partisi).

1946-1950: Tutuklanma, yargılanma, mahkûmiyet.

1952-1957: Tutuklanma, yargılanma, mahkûmiyet.

1957-1959: Sürgün ve sürgünde ölüm.

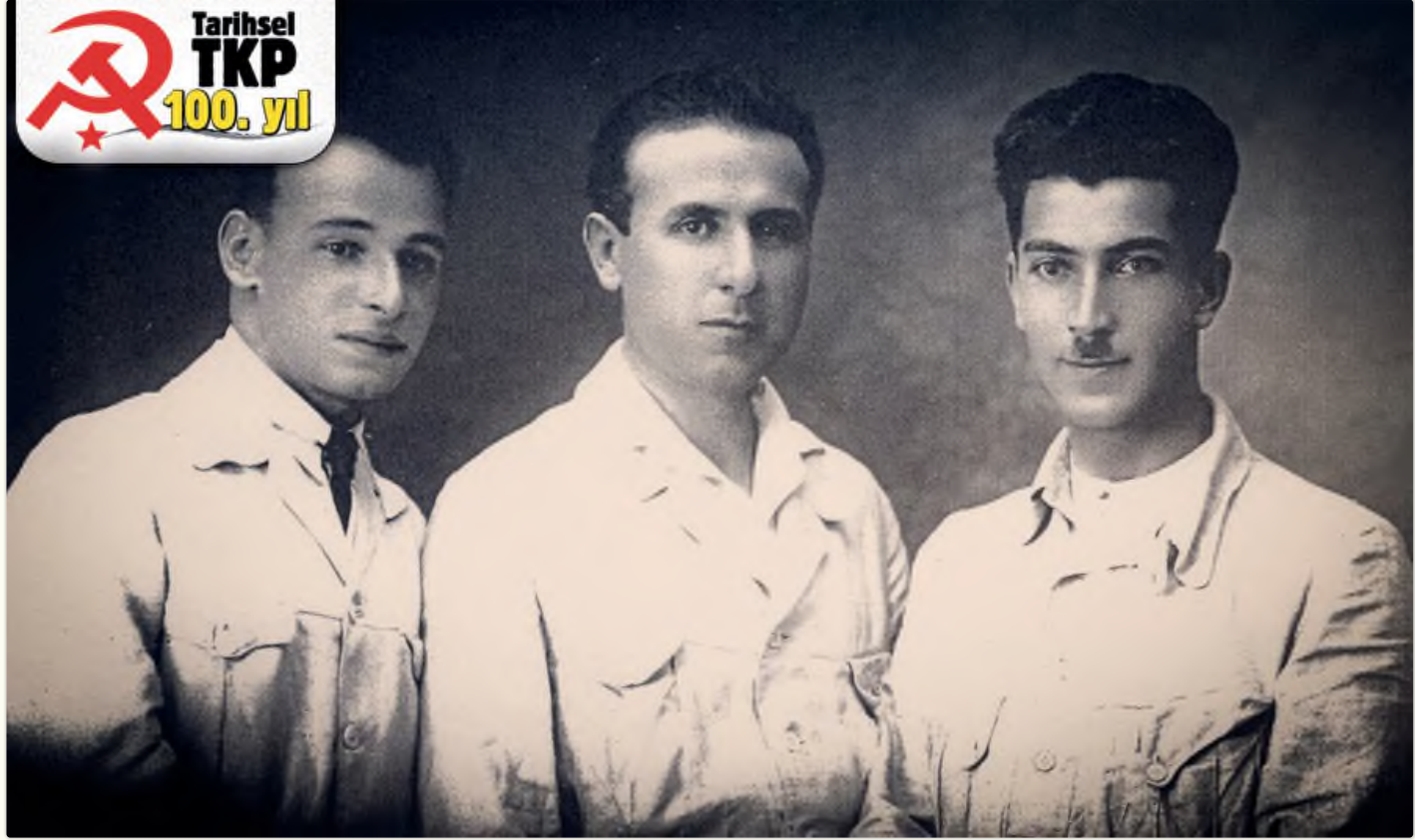
Yani toplam olarak: 8 yıl cephede askerlik, 6 yıl legal devrimci eylem, 20 yıl illegal devrimci eylem (11 yılı yurtdışında), 11 yıl mahpusluk ve sürgünde ölüm."

Tarihsel TKP'nin kırk yıllık lideri Şefik Hüsni'yü ölümünün 62. yılında saygıyla anıyoruz...

Bu siyasetin sonucu, küçük üreticilerin büyük toprak sahipleri ve büyük ihracat firmaları tarafından mülksüzleştirilmesi, köylülüğün satın alma gücünün en düşük düzeye itilmesi ve iç pazarın büyük ölçüde daralması, emekçilerin hayat düzeylerinde büyük bir düşüş ve işsizliğin artmasıdır.

Kemalistler, bu ezici koşulları halka ancak şiddetli bir terör ve baskı sistemiyle, işçilerin ve emekçi köylülerin her kıvılcığını akıl almaz bir vahşetle daha başında ezerek kabul ettirebilirler. Halk Partisi'nin baskı önlemlerini ilk zamanlar her şeyden önce gericiliğe ve dinciliğe karşı uygulanmasını, zafere ulaşan millî bağımsızlık savaşı sırasında Anadolu'nun emekçi kitlelerinin emperyalizme karşı silahlı mücadelesinin başına geçerek, olumlu bir rol oynamasını ve Sovyetler Birliği'ne karşı sadık bir dostluğu bugüne kadar korumasını göz önünde tutan TKP, Halk Partisi'nin milliyetçi diktatörlüğünün faşist bir diktatörlük olarak nitelendirilemeyeceğine ve böyle suçlanamayacağına inanıyordu. Dolayısıyla TKP, onu maskeli bir diktatörlük, burjuvazi ve büyük toprak sahiplerinin halka karşı parlamentarizmi olarak ilan etti. Kemal'in Halk Partisi özellikle 1927'den bu yana sürekli bir terör siyaseti izliyor. Tutuklamalar, terör hükümleri ve en ustaca provokasyonlar gündemdedir. Halk Partisi, Komünist Partisi'nin kökünü kazımaya çalışıyor. Halk Partisi, işçi sınıfının bütün bağımsız siyasî ve mesleki örgütlerini adım adım yok etti. Halk Partisi'nin bütün ekonomi politikası sanayiciler ve toprak ağaları tarafından vahşice sömürülen mülksüz kitleleri hedef alıyor. Ve bütün bunlar Halk Partisi'nin ajanı olan kalemşorlarının ısrarla propagandasını yaptıkları milliyetçi ideoloji altında yürütülüyor. Sık sık "ne kapitalizm ne sosyalizm" ve "kamu yararı özel yarardan önde gelir" gibi laf cambazlıklarıyla karşılaşıyorum.

Bütün bu tutarsız görüşler, emekçileri kandırmak ve direnmeksizin sömürüye boyun eğmelerini sağlamak için, emekçilerin sınıf bilinçlerini köreltmeyi ve onlarda millî duygular uyandırmayı amaçlamaktadır. TKP, milliyetçi propagandanın bütün sahtekârlığını, tutarsızlığını ve reklamcılığını amansız eleştiriyle açığa çıkarmaktadır; Parti'nin eylem programını, KEYK'in 12. Genel Toplantısının kararlarını ve Sovyetler Birliği'ndeki sosyalist insanın parlak başarılarını halka yaymaktadır; Sovyetler Birliği'nde kendi diktatörlüğünü uygulayan proletaryanın durumuyla, kapitalist ülkelerdeki, örneğin Türkiye'deki proletaryanın durumu arasındaki zıtlığa işaret etmektedir. Parti, aynı zamanda işçileri milliyetçi ideolojiden koparmak ve kendi etkisi altına almak için sürekli çaba harcamaktadır.

Resim 1925 Tevkifatı ertesinde yurtdışına çıktıkları dönemde Moskova'da çekilmiştir. Soldaki Hasan Ali Ediz (Halim), 1930'lu yıllarda TKP MK üyesiydi. Sağdaki ise en başından itibaren Şefik Hüsnü'nün yakın çalışma arkadaşı olan TKP Harici Büro üyesi Ali Cevdet (Fahri)...

TKP, son 7 yıl içinde sorumlu görevlilerinin yoğun çabaları ve Komünist Enternasyonal'in etkili desteği sayesinde, gerek üyeleri gerekse yönetici kadroları bakımından esas olarak bir proletarya partisi haline geldi. TKP bugün, işçi sınıfı üzerinde tartışma götürmez bir etkisi olan ve işçi sınıfının devrimci hareketlerinin en önünde ilerleyen biricik partidir. Ama bunun yanı sıra, henüz bütün hareketleri kucaklayacak kadar güçlü olmadığı da kabul etmek gerekir.

Bilindiği gibi Kemalistler, aynı İtalyan faşistleri gibi başlangıçta karşıt siyasî partilere katıldılar ve ancak iki yıl sonra açık diktatörlüklerini kurdular, öteki muhalif partiler gibi TKP de, 1923'ten 1925'e kadar varlığını yarılegal olarak sürdürme olanağına ve legal bir basına sahipti. Ne var ki, ağır bir hata işledi. Kesinlikle ve bütünüyle illegale geçişi titiz bir şekilde hazırlamak için bu durumdan yararlanmadı. Bu yüzden 1925'te ilk terör dalgası ülkeyi kapladığı ve bütün legal çalışma olanakları ortadan kalktığı zaman, Parti'nin polis tarafından daha önceden tanınan tecrübeli görevlilerinden oluşan bütün kadroları dağıtılabildi ve büyük bir bölümü tutuklanabildi.

TKP'nin Türkiye'de yeniden etkili bir güç ve siyasî bir etken haline gelebilmesi iki yıl sürdü. İstanbul'daki komünist tutukluların 15 günden fazla süren açlık grevi ve bu açlık grevinin neden olduğu, hükümeti gerilemeye zorlayan işçi gösterileri Türkiye'de büyük etki yaptı. En az

bunun kadar önemli başka bir olay da, yoldaşların kararın okunmasından sonra mahkeme salonunda yargıçların önündeki fırtına gibi gösterisiydi. Bu gösteri, işçiler ve jandarma arasında kanlı bir çatışmaya yol açtı ve birçok kişi yaralandı.

Parti'mizin en zayıf olduğu alan, sendika hareketidir. Kemalist sendikalar da komünist grup çalışması ve bağımsız sınıf mücadelesi sendikaları kurma konusunda ciddi çabalar yoktur.

Az sayıda işletmede illegal sendika grupları kurma konusunda bazı cesaretsiz girişimler oldu. Bu konuda hâlâ sürekli bir çalışma yoktur. Komünist Gençlik Birliği'ni yeniden kurma konusunda hiçbir şey yapılmadı.

Köylülükle bağlar ve köylük alanda çalışma eskisi gibi son derece zayıftır. Aynı şekilde kadınlar arasındaki çalışmamız da zayıftır.

Genel Toplantı'nın faşizm ve savaş tehlikesi üzerine tezlerinde tespit edilen ve Komintern'in bütün şubelerinin yükümlü olduğu genel görevler dışında, TKP'nin önünde şu acil görevler vardır:

Dar anlamda Parti çalışmasının dışında yoğun bir sendikal çalışma geliştirilmelidir. İşçilerin doğrudan günlük talepleri için mücadele açmak ve işçi örgütlerinin legalleştirilmesi için geniş bir kampanya yürütmek amacıyla illegal sendika grupları ve bağımsız sınıf mücadelesi sendikaları kurulmalıdır.

İşçilerin örgütlendiği Kemalist sendikalarda mücadele edilmeli ve sıkı bir

komünist grup çalışmasıyla yönetimi ele geçirmeye çalışmalı ve bu başarılı olduğu zaman kitleler bu sendikalara girmeye çağırılmalı ve bunlar bağımsız sendikalar haline getirilmelidir. Legal çalışmanın bütün olanaklarından sonuna kadar yararlanılmalıdır. Taşrada komünist gruplar örgütlemeli ve köylüler arasında sistemli bir propaganda yürütmeliyiz. Ağır vergi yüklerine karşı ve tefeci borçlarının kaldırılması için mücadele etmeli, zorbalığa vb. karşı direnişi örgütlemek üzere köylü komiteleri kurmanın propagandasını yapmalıyız. Tarımdaki gündelikçileri bağımsız sendikalarda örgütlemeli ve günlük talepleri için mücadelelerine önderlik etmeliyiz.

Komünist Gençlik Birliği en kısa zamanda, Parti'nin denetimi altında çalışan özerk bir örgüt olarak yeniden kurulmalıdır. Emekçi kadınlar arasında sistemli bir çalışma için sorumlu bir yoldaş saptanmalıdır. Provokatörlere karşı mücadele, yeraltı çalışması tekniğinin düzeltilmesi, son zamanlarda iyi bir gelişme gösteren illegal basının mükemmelleştirilmesi, Parti'mizin diğer önemli görevleridir.

"Rede des Genossen Ferdi",
Rundschau, Sayı:7 (özel sayı),
20 Ocak 1934, s.265-266

Komintern Belgelerinde Türkiye,
Kaynak Yayınları 2020, s.601-05
(İçeriğinden hareketle
na başlığı biz koyduk- KB)

Kadınlar sokakları terk etmiyor...

“İstanbul Sözleşmesi’nden vazgeçmiyoruz”

Dinci-faşist AKP-MHP iktidarının İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararına karşı eylemler geçtiğimiz hafta boyunca da pek çok kentte devam etti. İstanbul’un yanı sıra İzmir, Denizli, Muğla, Sakarya, Samsun, Antep’te İstanbul Sözleşmesi eylemleri yapılırken, Tokat’ta kadınların eylemi polis saldırısıyla karşılaştı. 7 kadın darp edilerek işkenceyle gözaltına alındı.

2 Nisan’da kadınlar İstanbul Beşiktaş’ta Barbaros Meydanı’nda toplanarak bir kez daha “İstanbul Sözleşmesi bizim, vazgeçmiyoruz” diye haykırdı.

İstanbul Sözleşmesi’ni Uygula Kampanya Grubu’nun çağrısı ile bir araya gelinen eylemde ilk olarak, katledilen 55 kadın, çocuk ve LGBTİ+’lerin hikayeleri okundu. 50 kadının hikayesini aktaran kadınlar, “Şiddetsiz, nefretsiz bir yaşam hakkımız. Kazanımlarımızı tek adamın sözüne bırakacak değiliz. İstanbul Sözleşmesi’ni biz kazandık” dedi ve haklarına sahip çıkacaklarını vurguladı.

Aynı gün **Sakarya** Kadın Platformu’nun çağrısıyla Adapazarı Kültür Merkezi (AKM) önünde gerçekleşen eylemde, “Söyleyecek sözümüz değiştirecek gücümüz var”, “İstanbul Sözleşmesi yasaştır haklarımızdan, hayatlarımızdan vazgeçmiyoruz!” pankartları açıldı. Eylemde basın metnini Yasemin Hacıyüpoğlu okudu ve şunları ifade etti:

“Sözleşme cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımı yapmaz herkesi korur. Biz biliyoruz ki İstanbul Sözleşmesi kadını, çocuğu herkesi şiddet mağduru olmaktan koruyan bir sözleşmedir. Gereksiz, keyfi olarak öncülüğünü ettiğiniz, ülke ülke dolaştırıp imzalatığınız ilk imzacısı olduğunuz bir sözleşmeden geri çekilemezsiniz.”

Yasemin son olarak, “Kadınları şiddetten korumayı, şiddeti önlemeyi, ayrımcılığa karşı eşitliği savunan bir sözleşmeyi sizler tartışmaya açamazsınız. Sözleşme hakkında karar alamazsınız” dedi.

Denizli’de kadın örgütleri, İstanbul Sözleşmesi eylemine katıldıkları için sınır dışı kararı verilen İranlı 4 göçmen için **6 Nisan’da** basın açıklaması yaptı.

Kadınlar açıklamada, “İstanbul Sözleşmesi’nden de mülteci kardeşlerimizden de vazgeçmiyoruz! İstanbul Sözleşmesi hepimizin” diyerek göçmenlerin bir

an önce serbest bırakılmasını istedi.

7 Nisan’da İzmir’de Karşıyaka Kent Konseyi ve Karşıyaka Kent Konseyi Kadın Meclisi İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararını protesto ederek, “İstanbul Sözleşmesi’nden vazgeçmiyoruz” dedi.

Karşıyaka Belediyesi hizmetler binası önünde yapılan açıklamada konuşan Karşıyaka Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanı Aysun Kuru “İstanbul Sözleşmesi ile ilgili Cumhurbaşkanlığı kararı yok hükmündedir, sözleşme yürürlükte” dedi.

Aynı gün **Antep’te** İstanbul Sözleşmesi için eylem yapan kadınlar “İstanbul Sözleşmesi’ni değil cinayetleri engelle” dedi.

Gaziantep Demokratik Kadın Platformu ile Gaziantep Kadın Meclisleri’nin gerçekleştirdiği eylemde “İstanbul sözleşmesini değil cinayetleri engelle”, “Haklarımızdan ve hayatlarımızdan vazgeçmiyoruz” pankartları açıldı.

Basın açıklamasını metni İlerici Kadınlar Derneği üyesi Emine Bulut okudu ve “Yanlış: Sözleşme toplumu cinsiyetsizleştiriyor. Doğru: Sözleşme cinsiyetin herhangi bir şiddetin gerekçesi olmasını yasaklıyor” dedi.

8 Nisan’da Muğla’da Bodrum Kent Konseyi Kadın Meclisi, Bodrum Meydanı’nın karşısında bulunan Kadın Ağacı önünde eylem yaptı.

Eyleme katılanlar adına basın metnini okuyan Meclis Sözcüsü Evrim İnan İstanbul Sözleşmesi’nin “kadının insan hakları beyannamesi” olduğunu dile getirerek, Sözleşme’nin kadın, çocuk ve LGBTİ+’ların en temel insan hakkı olan yaşam hakkının da güvencesi olduğunu ifade etti.

Sözleşmenin aynı zamanda tüm toplumun şiddete ve ayrımcılığa maruz kalmandan yaşamasını sağlayacak bir yöntem ve uygulama rehberi olduğunu belirtti.

Sadece 2021’in ilk üç ayında 91 kadının katledildiğini, 29 kadının tacize uğradığını, 41 çocuğun istismara maruz kaldığını, 30 kadına da tecavüz edildiğini dile getiren İnan, en az 198 kadının fuhuşa zorlandığını, en az 185 kadına da şiddet uygulandığını vurguladı. Açıklamada İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararının kabul edilemez olduğu vurgulandı.

Aynı gün **Tokat’ta** Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu’nun Niksar’da yapacağı eylem daha başlamadan polis saldırısıyla karşılaştı. “İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararını geri çek” diyen kadınlar darp edilerek gözaltına alındı.

“7 arkadaşımız gözaltına alındı” bilgisini paylaşan Tokat Kadın Hareketi, saldırıya “Arkadaşlarımızı derhal serbest bırakın! Kadınları değil katilleri durdurun, mücadelemizi asla engelleyemezsiniz” diye tepki gösterdi.

9 Nisan’da Sakarya Kadın Platformu’nun çağrısıyla Sakarya AKM önünde eylem yapıldı. Eylemde “İlk imzacısı olduğunuz İstanbul Sözleşmesinden geri çekilemezsiniz. Kadınlar bu sözleşmeden çekilmiyor” denildi.

Samsun Kadın Dayanışması da, Atakum ilçesinde bulunan eski Vergi Dairesi önünde basın açıklaması gerçekleştirdi.

İstanbul Sarıgazi’de AKA-DER, BDSP, EMEP, SOL PARTİ, TİP, TKH, TKP’nin örgütlediği basın açıklamasında “AKP’nin 18 yıllık iktidarı boyunca kadına yönelik şiddetin, ayrımcılığın, şiddetin arttığı” vurgulandı. Baskı ve sömür politikala-

rını arttıran dinci-faşist rejimin Sözleşme’den çıkmak için “beka” uğruna tam bir topyekün saldırı başlattığı aktarıldı. Açıklamanın devamında şunlar vurgulandı:

“Kapitalist düzende kadın-erkek eşitliğinin adı yoktur, çünkü bu ‘fıtrat’a aykırıdır. Kadınların hakları değil ailenin bekası önceliklidir. Çünkü kadın sadece yeni işçi kuşakları yetiştirir, erkeğin kölesidir. Onlara göre asla farklı cinsel yönelim ve kimlikler yoktur. Çünkü insanca bir yaşam hakkı, eşitlik, özgürlük yoktur. Onların düzeninde baskı politikalarını her gün arttırmak ve gericiliklerine her gün bir yeni madde eklenirken erkeğin lehine düzenlenmiş ayrıcalıklar vardır.

Onların fıtrat dediği kadın cinayetlerinin her geçen gün artması ve teşvik edilmesi demektir. Onların beka dedikleri aile içi şiddetin artması, ev emeğinin sömürsü demektir. Öz savunma yapan kadınların tutuklanması, katillerin aklanmasıdır. Onların yeni bir sözleşme hazırlığı yapması kadına yönelik şiddetin, ayrımcılığın artması kadınların tecavüzleriyle evlendirilmesi, çocuk istismarının, tacizcilerin affı demektir.”

İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararının kadınların mücadeleyle kazanmış olduğu haklara saldırı demek olduğu belirtilen açıklama, “İşçi sınıfının, Kürt halkının, ezilenlerin haklarını, üniversitelerinde kayıym rektör istemeyen öğrencileri tek bir kalemde yok sayan uygulamalara karşı mücadelemizi sürdüreceğiz. Baskının, sömürünün, eşitsizliğin olmadığı özgür yarınları hep birlikte kuracağız” vurgusuyla son buldu.

Liseli gençliğin sorunları büyüyor...

Gelecek ve özgürlük için örgütlü mücadele!

Dünya genelinde kapitalizmin yarattığı eşitsizliğe, sermaye devletlerinin baskıcı-otoriter uygulamalarına, siyasal gericiğin icraatlarına karşı kitlelerin eylemli tepkiler geliştirdiği bir süreçteyiz. Türkiye’de de benzer hareketlilikler göze çarpıyor. İşçi ve emekçiler özellikle sermayenin pandemi fırsatçılığı yaparak hayata geçirdiği kölelik uygulamalarına karşı fabrika önlerinden ses yükseltiyorlar. Keza kadın hareketi son yıllara damgasını vuran bir odak olarak öne çıkıyor. Gerici-faşist AKP-MHP blokunun kadınların yaşam hakkına yönelik açık saldırılarına karşı kadınlar sokakları boş bırakmıyorlar. Özellikle son süreçte iktidarın İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararına karşı eylemli yanıtlar veriliyor.

Bu süreçte öne çıkan bir diğer dinamik ise tek adam zihniyetine karşı öğrenci gençliğin ortaya koyduğu direniştir. Üniversite gençliği için bardağı taşıran son damla Boğaziçi Üniversitesi’ne atanan AKP’li kayyum rektör olsa da yıllardır o bardak yavaş yavaş doluyordu. Diplomalı işsizler ordusu gerçeği, gelecek(sizlik) kaygısı, adam kayırma ve liyakatsizliğin artık pervasızca uygulanan bir genel kural haline gelmesi başta gelen sorun alanlarıydı. Bunların yanı sıra yaşam tarzına yönelik gerici müdahaleler, iktidarın ağzından düşürmediği nefret söylemleri, yapay düşmanlar yaratan kutuplaştırma politikaları üniversiteli gençlik için “Artık yeter!” dedirten politikalarıydı.

Nitekim özellikle üniversite gençliği çeşitli toplumsal olaylarda varlığını hissettiriyordu. Haziran Direnişi gençliğin dinamizminin en net gözlemlendiği süreç olsa da Özgecan Aslan’ın katledilmesinde olduğu gibi toplumda infial yaratan kadın cinayetleri, Soma Katliamı gibi işçi katliamları vb. gelişmelerde gençlik kendi cephesinden sesini yükseltiyor ve toplumsal muhalefetin diğer bileşenleri ile eylemlerde omuz omuza veriyordu. Diğer taraftan AKP’nin üniversiteleri “kültürel iktidar” hedefi ile kuşatması, ilerici birikimin tasfiyesi ile el ele giden gerici kadrolaşma, bilcümle akademiye yönelik tek adam müdahaleleri de önemli bir öfke biriktirme alanıydı. Geçtiğimiz yıllarda üniversiteleri bölme planının hayata geçirilmesinin haftalar süren kitlesel eylemlerle karşılanması da bunun bir sonucuydu. Kangren haline gelmiş bu

sorunların üzerine pandeminin yarattığı güncel çıkmazların eklenmesi her şeyi iki ile çarpıyor. Üniversite gençliği bugün yıllardır biriktirdiklerini “özerk-demokratik üniversite” talebiyle tekrar ortaya koyuyor.

ÖFKE BİRİKTİREN BİR DİNAMİK: LİSELİ GENÇLİK!

Gençlik içerisinde öfke biriktiren bir diğer kesim ise liseli gençliktir. Her yıl mutlaka birkaç öğrencinin yaşamına son vermesiyle sonuçlanan elemeci sınavlar silsilesi, elemeci özü baki kalan sınav sistemi değişiklikleri, şifre skandalları, ders içeriğinin boşaltılması, “kindar ve dindar” bir nesil özelemine dayalı müfredatlar liseli gençliğin kronik gündemleridir.

Pandemi süreci, değişmeyen bu sorunları derinleştirmiş, üzerine yenilerini eklemiş oldu. Pandemi krizinin belki de en fazla etkilediği kesimler arasındaydı liseliler. Bir yılı aşkın bir zamandır yaşanan eğitim hakkının gaspı, sorunun en can alıcı boyutunu oluşturuyor. Resmî pandemi ilanının yapıldığı 2020 Mart ayından bugüne eğitim büyük oranda ortadan kalktı. Uzaktan eğitime geçilmesiyle birlikte tablet, internet vb. eksikleri giderilmeyen milyonlarca öğrenci eğitime erişemedi. Üzerinden 1 koca yıl geçmiş olmasına rağmen bugün hala bu ihtiyaçlar karşılanmış değil. Bu teknik eksikliklerin yanı sıra uzaktan eğitimin yarattığı problemler de meselenin bir başka bo-

yutu. Yüz yüze eğitimin yerini tutmayan uzaktan eğitimde, verimliliğin düştüğü öğrenciler tarafından ifade edilen, eğitim emekçileri tarafından da sürekli altı çizilen bir olgudur. Ancak buna rağmen sınavların ısrarla yapılması liselilerin öfkelerini yüksek sesle dile getirmelerine yol açtı.

Liseliler özellikle sosyal medya eylemleri ile toplumun gündemine bir şekilde girmeyi başardılar, başarıyorlar. Sokağa çıkma kısıtlamalarından büyük oranda etkilenen liseliler sosyal medyayı oldukça aktif kullanıyor ve kürsüleri haline getiriyorlar. Geçtiğimiz yıl Tayyip Erdoğan’ın sözde gençlerle gerçekleştirdiği çevrimiçi buluşmayı “dislike” yağmuruna tutarak, önce etkinlik yorumlarını kapatmaya sonra da etkinliği hızlıca bitirtmeye zorlamalarından sınavların iptaline yönelik neredeyse her hafta gerçekleştirdikleri hastag eylemlerine kadar bir dizi veri, liseli gençliğin içinde biriktirdiği öfkeye işaret ediyor. Okulların kapalı olması ve sokağa çıkma kısıtlamaları liselilerin bir araya gelmelerini ve etkileşim içine girmelerini neredeyse imkansız hale getiriyor. Bu da tepkilerini şu an için büyük oranda sosyal medya üzerinden yansıtmalarını doğuruyor.

Ancak liselilerin sorunları çözülmek bir yana daha da boyutlanıyor. Eğitimdeki kayıp, telafi edilmek bir yana, derinleşiyor. Eğitim politikalarının tek adam tarafından yalnızca sermayenin ihtiyaçları gözetilerek belirlenmesi, bu süreçte

başta eğitim emekçileri ve öğrenciler olmak üzere eğitimin bileşenlerinin ve bilim insanlarının görüşlerinin alınmaması gençliğin öfkesini büyütüyor. Öğrencilerin sağlık ve gelecekleri üzerinden kumar oynayan iktidar bir gün okulları açacağını ilan ediyor, vakaların üçe dörde katlanması üzerine tekrar kapatıyor. Liseliler bir sabah kalktıklarında sınavların yapılacağını öğreniyor, ertesi sabah ertelendiğini... Plandan ve programdan yoksun, günü kurtarmaya dönük bu kararlar liselilerin tepkisini topluyor ve mevcut işle-yişe dair hoşnutsuzluğunu pekiştiriyor.

Liseli gençlik önümüzdeki döneme bu sorunlar yumağı ile giriyor. Bu öfke ve tepkiyi örgütlü bir bilinçle ve ortak talepler etrafında kenetleneneceği bir mücadele ile geliştirmesi yakıcı önem taşıyor. Bunun yolu ise lise meclislerini oluşturarak, başta eğitim ve sağlık hakkının gaspına karşı olmak üzere gelecek ve özgürlük mücadelesini büyütmeğe geçiyor. Bunun için lise meclislerinde buluşma çağrısı ile “Eşit, parasız, bilimsel, anadilde ve ulaşılabilir, güvenli eğitim” şiarını bu zeminlerde örgütlü bir şekilde ortaya koymanın önemini sürekli anlatmak ve pratiğini inşa etmek için azami çabayı göstermek temel bir görev olarak önümüzde duruyor. Ancak bu şekilde önemli bir dinamik olan ve sürekli öfke biriktiren liseli gençliği kucaklamak mümkün olabir.

Uzaktan eğitime ODTÜ öğrencileri de uzak!

Son haftalarda vaka sayısında Türkiye genelinde bir artış yaşanıyor. "Lebalep" AKP kongrelerinin ardından, Türkiye'nin pandemi haritasında neredeyse tüm iller kırmızı renge büründü. Pandeminin başından beri gerekli tedbirlerin alınmaması, iktidarın son dönemde işine gelen alanlarda insanları yan yana getirmesi, aşuların yeteri kadar olmayışı bu vahim tabloyu yaratan nedenler arasındadır.

Bir seneden fazla bir süre geçmesi-ne rağmen hala da sağlık emekçilerinin ihtiyaçlarının karşılanmadığına ve her gün en az 2 sağlık emekçisinin salgından dolayı yaşamını yitirdiğine de tanık oluyoruz. Bir de eğitim alanı var ki, pandemi döneminde sorun yaşanan alanların başında gelmektedir. Fırsat eşitsizliğinin derinleşmesi, milyonlarca öğrencinin teknik ekipman eksikliğinden dolayı eğitime erişememesi, eğitim alanında yaşanan en temel sorunlardandır.

Uzaktan eğitimde yalnızca köy okullarında, dağlık yerlerde kalan öğrenciler sorun yaşamadı. Aksine bugün Türkiye'nin "prestijli", köklü üniversiteleri dediğimiz Boğaziçi Üniversitesi, ODTÜ, YTÜ, İTÜ ve İstanbul Üniversitesi'nde de öğrenciler çoğu zaman uzaktan eğitime uzak kaldı. Köklü üniversitelerde, özellikle teknik üniversitelerde uzaktan eğitim için gerekli alt yapının olduğu ya da olması gerektiği düşünülür. Ancak gelin görün ki, gerçekler düşüncelerimizle uyuşmuyor.

Uzaktan verilmeye başlanan eğitimin ilk haftalarında, yukarıda saydığımız üniversitelerde de uzaktan eğitim için kulla-

nılan programlar çöktü, erişim sorunları yaşandı. Üniversiteler teknokentlere, teknoparklara ya da "millet bahçelerine" dev bütçe ayırırken, öğrencilerin ve akademisyenlerin uzaktan eğitim için gerekli teknik ekipmanlarını (bilgisayar, internet, ses donanımı vb.) sağlamadı. Pandeminin Türkiye'de görülmeye başlamasından bu yana bir sene geçti. Ancak henüz ne sağlıkta yaşanan sorunların çözümüne ne de eğitimde yaşanan sorunların çözümüne dair ciddi adımlar atılabildi.

Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nden bir grup öğrenci, üniversitelerinde uzaktan eğitimde yaşanan sorunları saptamak ve bu sorunlara karşı çözüm önerileri sunmak amacıyla bir anket hazırladı. Anket kapsamında toplamda 4 bin 500 kişiye sorular yöneltildi. Anketten çıkan sonuçlar, "sağlık, internet erişimi, maddi sorunlar, uzaktan eğitimin kalitesi, sınavlar, kopya" gibi başlıklar altında değerlendirildi. Anketin sonuçları raporlaştırılarak paylaşıldı. Anket sonuçlarından yansıyan önemli bilgiler şu şekildedir:

- Öğrencilerin yüzde 13'ü Covid-19 geçirdi, yüzde 27'sinin yaşadığı hanede Covid-19 geçirmiş bireyler var

ve yüzde 32'si ise Covid-19 temaslı olmaları sebebiyle 14 günlük karantinaya girdi.

- Her 3 öğrenciden biri salgından direkt olarak etkilendi.

- Öğrencilerin yüzde 65'i internet erişimi yüzünden sınavlar esnasında problem yaşadıklarını ortaya koyarken, derslere katılımında sıkıntı yaşayanlarda bu oran neredeyse yüzde 75'e kadar yükseliyor. Teknolojik sıkıntıların bir kısmı alt yapı ile ilgili olsa da bir kısmı da maddi olanaksızlıklarla ilgili.

- Öğrencilerin yüzde 51'i salgın döneminde maddi sıkıntılar yaşadığını söyledi.

- Öğrencilerin yalnızca yüzde 1'den daha az bir kısmı uzaktan eğitimi "çok iyi", yüzde 7 kadarı da "iyi" olarak nitelendi. Kötü ve çok kötü olduğunu düşünen öğrenciler yüzde 62'lik dilimi oluşturdu.

- Öğrencilerin yüzde 79'u uzaktan eğitimde ders yüklerinin daha da arttığını söyledi.

Aslında anketin sonuçları, Türkiye genelinde yaşanan sorunları gözler önüne seren niteliktedir. Eğitim sorunu bugün yalnızca öğrencileri, akademisyenleri

ve eğitim alanında çalışan emekçileri ilgilendirmiyor. Eğitim, her yönüyle tüm toplumu etkileyen bir alandır. Bundan ötürü o alanda yaşanan sorunlar doğal olarak her aileyi etkilemektedir.

Uzaya çıkmakla övünen, Türkiye'nin her alanda "yükselişte" olduğunu söyleyen iktidar ve onun çanak yalayıcıları, yandaş medyalarda boy gösterip eğitimde sorun yaşanmadığını iddia etseler de gerçekler ortadadır. Dünya genelinde eğitim alanında yapılan değerlendirmeler çerçevesinde Türkiye'den bir üniversitenin dahi ilk 500'e girememesinden yakınların eseridir bugünkü vahim tablo. Eğitim sistemini kapitalist sistemin çıkarına göre şekillendirenler, müfredatı dindar ve kindar bir nesil yetiştirme hedefiyle oluşturanlar, eğitimde yaşanan kaosun mimarlarıdır. Eğitim sisteminin durumu böyleyken, işsizlik ve geleceksizlik kaygısı da gençliğin en büyük sorunlarından birini oluşturmaktadır. Gençlik, geleceğine dair söz söylemek istediğinde ise, karşısında iktidarın baskı ve zor aygıtları ile karşılaşmaktadır.

Ancak gerici-faşist iktidarın saldırıları boşunadır. Gençliğin oluşturduğu birliğin yarattığı güç, egemenlerin yaratmak istediği korku atmosferinden daha büyüktür. Eğitim alanında yaşanan sorunların çözüm yolu da başta eğitimin bileşenleri (öğrenci, akademisyen/öğretmen, çalışan emekçiler) olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin birlikte hareket etmelerinden ve sorunun kaynağı olan kapitalist sisteme karşı örgütlü mücadeleyi yükseltmelerinden geçmektedir.

Gözaltına alınan öğrencilerde koronavirüs çıktı

1 Nisan günü "Bundan sonrası hepimizde" kampanyası dahilinde "Arkadaşlarımızı, kampüslerimizi, özgürlüğümüzü almaya geliyoruz!" diyerek Kadıköy rıhtımında gerçekleştirilmek istenen eyleme polis saldırmış ve onlarca öğrenci gözaltına alınmıştı. Eylemde gözaltına alınan öğrencilerin bazılarının koronavirüs testi pozitif çıktı.

Biri DGB'li olmak üzere 3 öğrencide koronavirüs çıktığını duyuran İstanbul Devrimci Gençlik Birliği (DGB) açıklamasında şunları ifade etti:

"1 Nisan günü Kadıköy'de 'Özerk-demokratik üniversite' ve tutuklu arkadaşlarımızın serbest bırakılmasını istemek için bir araya geldik. Sermaye devletin kolluk güçleri bu eylemimize azgınca saldırdı, arkadaşlarımızı işkence ile gözaltına aldı.

Gözaltı sırasında da bu işkenceler bitmediği gibi sözde sağlığımızı düşünenler gözaltına alınan 35 arkadaşımızı havasız ve pislik içerisindeki gözaltı araçlarının içerisinde kelepçeli bir şekilde saatlerce bekletti.

Arkadaşlarımızın maskelerini değiştirmek için gözaltı araçlarının içine giren avukatlarımızı darp ederek araçlardan indirdi. Sağlık kontrolleri adeta bir başka işkence sürecine çevrildi.

1 Nisan eyleminin ardından biri yoldaşımız olmak üzere toplamda 3 kişinin koronavirüs testi pozitif çıktı. Koronavirüse yakalanan arkadaşlarımızın başına gelebilecek her türlü durumdan AKP-MHP iktidarı ve işkenceci polisler sorumludur! Yaşam ve sağlık hakkımızı hiçe sayanlardan hesap soracağız!"

DGB'Lİ ULAŞ GÖZALTINA ALINDI

Öte yandan, Boğaziçi eylemlerine katıldığı gerekçesi ile hakkında yakalama kararı çıkartılan DGB'li Ulaş Uslu 8 Nisan'da gözaltına alındı.

Geçtiğimiz haftalarda, Boğaziçi eylemlerine katıldığı gerekçesiyle evi basılan ve evde bulunamayan Ulaş Uslu'nun için gençlik örgütleri ve üniversite dayanışmaları, Twitter'da #UlaşSerbestBırakin çağrısı yaptı.

Ertesi gün savcılıkta ifadesi alınan Uslu, sevk edildiği 8. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından yurtdışına çıkış yasağı ve haftada bir gün imza şartı ile serbest bırakıldı.

ABD, AB ve NATO emperyalist blokunun Ukrayna provokasyonu

D. Meriç

Emperyalist güçler arasındaki gerilim, ABD emperyalizminin izlediği Çin ve Rusya'yı kuşatma politikasından dolayı yükseliyor. Hint-Pasifik bölgesi ve Karadeniz'de yeni provokasyonları kışkırtan Biden yönetimi hem Çin'e karşı Güney Kore, Japonya, Hindistan üzerinden Asya NATO'su adı altında bir saldırı bloku oluşturmaya çalışıyor hem Karadeniz'de askeri yığınak yaparak Rusya'ya karşı saldırganlığı arttırıyor. ABD ile Türkiye'nin Karadeniz'deki ortak tatbikatları, NATO'nun Gürcistan ve Ukrayna ile birlikte yaptıkları ortak tatbikatlar, Dedeağaç Yunanistan ve Romanya'da yapılan askeri yığınaklar bu kuşatmanın örnekleridir. Ukrayna'da yaşanan son gelişmelerle birlikte bütün bunlar, Karadeniz merkezli yeni bir savaş hattı oluşturma çabasının göstergeleridir.

Almanya ve Fransa'nın garantörlüğünü üstlendiği Minsk Anlaşmalarını uygulamayan Vladimir Zelenskiy'nin başında bulunduğu Ukrayna yönetimi, ABD'nin verdiği askeri desteğe yaslanarak Donbass'a saldırı hazırlığı yürütüyor. Bu hazırlıkların bir sonucu olarak geçtiğimiz günlerde Ukrayna ordusu ile Rusya'nın desteklediği Donbass özerk bölgesi güçleri arasındaki gerginlikler belirgin bir şekilde arttı. Batı medyası yaşananları "Rus saldırganlığı" olarak yansıtıyor. Oysa askeri çatışmalar, Rusya ile olası bir savaşta NATO'nun desteğini almayı hesaplayan Ukrayna hükümetinin bir dizi büyük provokasyonu sonucunda ortaya çıktı.

ABD emperyalizminden destek ve direktif alan Kiev yönetimi, Mart başında, Kırım'ı geri almayı hedefleyen bir stratejiyi kabul etti. Büyük bir jeopolitik öneme sahip ve Rusya'nın Karadeniz filosunun deniz üssünün bulunduğu Kırım'ı almaktan söz etmek, ateşe körükle gitmektir. Zira batı kuklası Zelenskiy yönetiminin burayı ele geçirme yönünde atacağı herhangi bir adım, savaş ilanı anlamına gelecektir. Hal böyleyken Vladimir Zelenskiy 25 Mart'ta, Rusya'ya karşı Ukrayna topraklarında yapılacak bir savaşta tüm nüfusu seferber etmeyi planlayan bir genelge yayınladı. Bu tür bir savaşın NATO desteği olmaksızın kazanılamayacağı vurgulanan genelgede, Ukrayna'nın bir an önce NATO'ya dahil edilmesi isteniyor. Bu arada Ukrayna Silahlı Kuvvetleri Başkomutanı General Ruslan Komçak da

Doğu Ukrayna'da Donbass'ı geri almak için olası bir saldırıdan söz etmektedir. Böyle bir saldırının çok sayıda sivil zayıta yol açacağını kabul eden Komçak, "Zelenskiy emir vermek ya da karar almak konusunda her yetkiye sahiptir" diye konuştu.

Bu gelişmeler üzerine ise Rusya, Kırım ve Doğu Ukrayna'da tanksavar füzelerini de içeren askeri yığınaklar yapmaya başladı. Son gelişmelerle ilgili açıklama yapan Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, "Ukrayna, savaşa yol açabilecek provokatif adımlar atıyor" uyarısında bulundu. ABD'yi, savaş koşulları yaratmak için Ukrayna'yı kullanmakla suçlayan Peskov, "batı bizimle savaşa hazırlanıyor" diyerek gelişmelerden duydukları kaygıları dile getirdi. Aynı gün Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin de, Almanya Başbakanı Angela Merkel ve Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ile Ukrayna'daki durumla ilgili görüşmeler gerçekleştirdi.

Gerici Ukrayna rejimine emperyalist bloktan tam destek

ABD hükümetine tavsiyelerde bulunan önemli düşünce kuruluşlarından RAND Corporation 2019 tarihli bir belgesinde, Rusya'yı kendi sınırlarında askeri olarak "aşırı yorulmaya" zorlayan bir strateji önermişti. Bu stratejinin amacı, Putin yönetimini ekonomik ve siyasi olarak zayıflatıp, ABD'nin ana stratejik rakibi Çin'e daha doğrudan odaklanmasına imkan sağlamaktır. Doğu Ukrayna'daki askeri çatışmalar, bu strateji kapsamında kışkırtılmaktadır. Söz konusu belgede

şunlar da belirtiliyor: "Ukrayna ordusu zaten Donbass bölgesinde Rusya'ya kaybettiriyor. Bölge ülkelerine yönelik olarak daha fazla ABD askeri teçhizatı ve desteği sağlamak, Rusya'nın çatışmaya doğrudan katılımını ve ödediği bedeli arttırmasına yol açabilir." RAND Corporation, Ukrayna'ya nükleer silahların konuşlandırılmasını da öneriyor.

ABD Başkanı Joe Biden'ın, Zelenskiy ile konuşarak Rusya'ya karşı provokatif bir tutum alan Ukrayna'ya "tam destek" sözü vermesi, söz konusu stratejinin uygulamaya konduğuna işaret ediyor. Hafta boyunca Amerikan ve Ukrayna hükümetleri arasında, Dışişleri Bakanı Antony Blinken, Genelkurmay Başkanı Mark Milley ve Savunma Bakanı Lloyd Austin'in yaptığı en az üç telefon görüşmesi oldu. Tekellerin sağcı gazetesi *Wall Street Journal*, bu krizi, "Biden yönetimi için bir sınav" olarak tanımladı. Oysa ABD, bugün söz verdiği desteği zaten uzun bir zamandır sürdürmektedir. Son 7 yılda, ABD tarafından Ukrayna ordusuna yüz milyonlarca dolar harcandı ve ABD'li askeri danışmanlar Ukrayna ordusunun eğitiminde büyük bir rol oynuyorlar.

Ek olarak, emperyalist blokun Avrupa cephesi de hızla harekete geçerek Ukrayna yönetimine desteğini ilan etti. AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Ukrayna Dışişleri Bakanı Dmitro Kuleba ile yaptığı telefon görüşmesinin ardından Twitter hesabından yayınladığı mesajda, "Ukrayna etrafındaki Rus askeri hareketliliğini ciddi endişe ile izliyoruz" ifadesini kullandı ve

"AB'nin Ukrayna'nın toprak bütünlüğüne tereddütsüz desteğini sürdüreceğini" açıkladı. Kervana katılan İngiltere hükümeti de Ukrayna'ya "tam destek" sunacağını açıkladı. İngiltere Savunma Bakanı Ben Wallace, Ukrayna'nın toprak bütünlüğünü ve egemenliğini desteklediklerini, Ukrayna ordusunun gelişimine verdikleri desteğin de süreceğini belirtti.

ABD ile AB'nin desteğine yaslanan Vladimir Zelenskiy, emperyalist savaş aygıtı NATO'nun şefi Jens Stoltenberg ile telefon görüşmesi yaparak, NATO'dan bir an önce kendilerine kapılarını açmasını talep etti. Zelenskiy, NATO ülkelerinden, Rusya'ya karşı caydırıcılık unsuru olarak Karadeniz'deki askeri varlıklarını güçlendirmesini de istedi. Görüşme ile ilgili açıklama yapan Jens Stoltenberg ise, Ukrayna'ya dayanışma taahhüdünde bulunduğu ancak askeri destek ihtimalinin gündeme gelmediğini belirtti.

***

Batılı emperyalistlerin kışkırtıcı hamlelerinin ne anlama geldiği doğu Avrupa ülkelerinin yakın tarihine bakıldığında görülecektir. Eski Sovyetler Birliği'nin geniş kaynakları üzerinde tam kontrol sağlamayı hedefleyen ABD ile NATO, 1991'den beri Rusya'yı kuşatabilmek için sınırlarında çok sayıda darbeler düzenledi. "Yeniden yapılanma" adı altında eski Sovyet Cumhuriyetlerinde, özellikle de Ukrayna'daki milliyetçi-gericilik Rusya'ya karşı kışkırtıldı. 2004 ve 2014 yılları arasında Ukrayna'da ırkçı faşist darbeler örgütlenerek faşist çeteler sokaklara sallandı. Aynı dönemde Ukrayna Komünist

Partisi yasaklandı, üyelerine karşı süreklilikli saldırılar başlatıldı, parti binaları ve sendikalar kundaklanarak ateşe verildi. Yine aynı bildik senaryolarla 2008'de Gürcistan'da düzenlenen darbeye iktidar dizayn edilmek istendi.

Saldırıların daha da genişletilmesini isteyen ABD'nin eski Avrupa Kuvvetleri Komutanı Emekli Korgeneral Ben Hodges, Karadeniz'de "Rusya'nın sınırlarıyla oynamaya" çağrısında bulunuyor. ABD'li general, Rusya'ya karşı Ukrayna, Gürcistan, Romanya, Bulgaristan, Türkiye ve Moldova'nın birleşerek ortak bir cephe oluşturması için çağrı yapıyor. Yıllardır devam eden bu çok yönlü kuşatmalara karşı direnç gösteren Rusya ise, bölgeye ağır silahlarla donatılmış askeri yığınaklar yaparak boyun eğmeyeceğini ortaya koyuyor.

Ukrayna'nın güneydoğusundaki Donbass'ta yaşanan son gelişmeleri değerlendiren Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov, bu bölgede yeni savaş başlatma girişimlerinin Ukrayna'nın yerle bir olmasına yol açabileceğini söyledi. Eski ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Zbigniew Brzezinski de dahil birçok analist ve siyasetçi tarafından dile getirilen, Batı'nın Ukrayna'ya jeopolitik açıdan baktığına dair hakikatin bir kez daha doğrulandığının altını çizen Lavrov, "Onlara göre Rusya'ya yakın Ukrayna, Rusya'yı büyük yapıyor, Ukrayna'dan uzaklaştırılan Rusya ise küresel bir önem arz etmiyor. Bunu, bu düşünceleri taşıyan kişilerin vicdanına, onların adaletine ve modern Rusya'yı değerlendirmeye becerilerine havale ediyorum" ifadelerini kullandı.

Kremlin Sözcüsü Peskov ise, "ABD askerlerinin Ukrayna'ya gönderilmesi, Rusya sınırları yakınındaki gerilimin tırmanmasına yol açar. Elbette bu durum, Rus tarafını güvenliğini sağlamaya dönük ek önlemler almak zorunda bırakır" dedi. Bu önlemlerin neler olabileceği sorusu karşısında "Gerekli görülen her önlem" yanıtını veren Peskov, ABD saldırganlığına karşı gerekenlerin yapılacağı mesajını vermiş oluyor.

Emperyalist güçler arasındaki hegemonya çatışması kapsamında yaşanan son gelişmeler, ABD emperyalizminin başını çektiği batı blokunun sefil çıkarları için insanlığı karşı karşıya bıraktığı büyük risklerin ciddiyetini gösteriyor. Ortadoğu'da, Karadeniz'de, Hint-Pasifik'te çatışmaları kıskırtan ABD'nin izlediği politika, emperyalist savaş tehlikesini arttırıyor. Yaşanan gerilimlerin de etkisiyle silahlanma korkunç boyutlara ulaşmıştır. Bu ise, emperyalist savaş riskini büyütüyor. Büyüyen tehlikeleri bertaraf edebilmek ise, ancak işçi sınıfı ile ezilen dünya halklarının omuzlarında yükselecek olan devrimlerle mümkün olacaktır.

Karadeniz'de gerilim tırmanıyor

Amerikan emperyalizminin desteğiyle Donbass bölgesine yönelik operasyon hazırlığı yapan Ukrayna devletine ABD yeni bir hamleyle desteğini göstermeye hazırlanıyor.

CNN International'da yer alan habere göre, Amerika savaş gemilerini önümüzdeki haftalarda Karadeniz'e göndermeyi amaçlıyor.

ABD deniz kuvvetlerinin olağan şartlarda Karadeniz'de bulunduğu haberde, Amerikan askeri yetkililerinin "Savaş gemilerinin Karadeniz'e sevk edilmesinin Rusya'ya özel bir mesaj" niteliği taşıyacağı yorumu yer alıyor. Bunun yanı sıra Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ne de atıf yapılan haberde, ABD'nin böyle bir hamlesini, boğazları kontrol eden Türkiye'ye 14 gün önceden bildirmesi gerektiği hatırlatılıyor. Haberde, böyle bir bildirim yapıp yapılmadığının bilinmediği öne sürülüyor. CNN'in haberi, Montrö Sözleşmesi'yle ilgili tartışmaların aciliyetini ve ABD'nin sözleşmeden rahatsızlığını da ayrıca belirtiyor.

RUSYA'DAN "UKRAYNA İÇİN SONUN BAŞLANGICI OLUR" AÇIKLAMASI

Ukrayna ve ABD cephesinden atılan adımlardan Rus emperyalizmi de geri kalmıyor. Rusya Savunma Bakanlığı'na bağlı Güney Askeri Bölgesi, çıkarma botları ve topçu savaş gemileri de dahil 10'dan fazla donanma gemisinin "tatbikatlara katılmak üzere" Hazar Denizi'nden Karadeniz'e gönderildiğini açıkladı. Güney Askeri Bölgesi, "Kış tatbikat dönemi kapsamındaki denetimler kapsamında Hazar Filosu'na ait 10'dan fazla çıkarma ve topçu botu ile gemisi, Hazar Denizi'nden Karadeniz'e geçiyor. Gemilerin mürettebatı, Mahaçkale'deki üs noktasından ayrılmadan önce tam kapsamlı eğitimden geçerek denizde çeşitli görevleri yerine getirdi" ifadelerini kullandı. Açıklamada, Hazar Filosu gemilerindeki mürettebatın, Kırım'da bulunan Rusya Karadeniz Filosu'ndaki güçlerle birlikte deniz tatbikatlarına katılacağına altı çizildi.

6 Nisan'da Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu askeri güçlerinin durumuna, tatbikatlara ve savaş hazırlıklarına dair bir açıklama yaptı. Sputnik'te "savaşa hazırlık durumu denetimi" başlığıyla yer alan habere göre, Rusya Ulusal Savunma İdare Merkezi toplantısında konuşan Şoygu, "Rusya Silahlı Kuvvet-

leri'nin hazırlık planına uygun olarak askeri idare organlarında, bölgelerde ve birliklerde denetimlere başlandı. Askerler, taktik, özel ve iki taraflı tatbikatlar yapmak üzere poligonlarda çalışmalarına başladı" ifadelerini kullandı.

Rusya Savunma Bakanlığı, sözde "savaşa hazırlık durumu denetimleri" kapsamında Nisan ayı boyunca 812'si iki taraflı, 101'i poligonda ve 520'si askeri eğitim tesislerinde olmak üzere toplam 4 bin 48 tatbikat yapılacağını duyurdu.

Bakanlık, tatbikatların tüm askeri bölgelerin ve Kuzey Filosu'nun yanı sıra Uzak Kuzey bölgelerinde, Kuril Adaları'nda ve Kamçatka'da yapılacağını ve her türden askeri birliğin tatbikatlara katılacağını vurguladı.

Bakanlık ek olarak, Doğu Askeri Bölgesi'ndeki denetimlerin Genelkurmay Başkanlığı komisyonu tarafından, diğer bölgelerdeki denetimlerin ise bölge komutanlıkları tarafından yapılacağı bilgisini paylaştı.

Taraflar arasında "savaş hazırlığı" yönünde atılan adımlarla gerilim tırmanırken, tehditkar açıklamalara bir yenisi daha eklendi. Rusya Devlet Başkanlığı İdaresi Başkan Yardımcısı Dmitriy Kozak, Donbass'ta büyük askeri faaliyetlerin başlamasının Ukrayna için 'sonun başlangıcı' olacağını vurguladı.

NATO'NUN TATBİKAT HAZIRLIĞI

Öte yandan, NATO ülkeleri önümüzdeki haftalarda bölgede kapsamlı bir askeri tatbikat gerçekleştirecek. Geçtiğimiz yıl pandemi koşullarında onbinlerce asker ve savaş aygıtıyla ilki yapılan "Defender Europe" tatbikatı bu yıl da 1 Mayıs'ta başlayacak ve Haziran'ın ortasına kadar sürecek.

NATO'nun son yıllardaki en geniş kapsamlı tatbikatlarından biri olacağı söylenen "Defender Europe 21" tatbikatını emperyalist savaş aygıtının şefleri

"stratejik önemde" görüyor. NATO ülkelerinin ve Ukrayna'nın yanı sıra Bosna-Hersek, Kosova, Moldavya ve Gürcistan'ın da katılacağı tatbikat, esas olarak Balkanlar ve Karadeniz'i kapsayacak.

Batılı emperyalistlerin Rusya'yı kuşatma/çevreleme politikasının bir parçası olan tatbikat, ABD'nin J. Biden yönetiminin saldırganlığı tırmandıran adımları ve Ukrayna'dan atılan adımlarla birlikte bölgenin yeni bir savaş tehdidiyle karşı karşıya olduğuna işaret ediyor.

AKP-MHP İKTİDARI DA BEKASINI BU SAVAŞTA GÖRÜYOR

NATO'nun Çok Yüksek Hazırlık Seviyesi Müşterek Görev Kuvveti'nin (VJTF) bu dönemki komutasını üstlenen Türk sermaye devleti de ABD ve NATO'nun saldırganlığında "başrol" kapmaya çalışıyor. Batılı emperyalistlere bu kez Karadeniz'de tam hizmet sunmaya aday olan dinci-faşist AKP-MHP iktidarı, bu politikayla aynı zamanda kendi "bekasını" da kurtarmaya çabalyor.

Dolayısıyla bu savaş ve saldırganlık, Türkiye işçi sınıfını ve emekçi halklarını doğrudan ilgilendiriyor. AKP-MHP iktidarının emekçilere çıkardığı pandemi ve kriz faturası, bu savaş hamleleriyle birlikte daha da ağırlaşacaktır. Yaşamı emekçiler için çekilmez hale getiren iktidarın çıkaracağı yeni faturalara ancak Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri engel olabilir. Bu gelişmelere seyirci kalmak ya da sermayenin ve AKP-MHP rejiminin yaydığı yayılmacı/ilhakçı hayallere kapılmak emekçiler için daha büyük bir felaket demektir. Bu savaş hamlesinin önüne geçmenin tek yolu, AKP-MHP iktidarına ve sermaye sınıfına karşı sınıf olarak harekete geçip, işçilerin birliği ve halkların kardeşliği mücadelesini yükseltmektir.

Biden yönetimi Filistin sorununu mu çözecek?

“Amerika geri dönüyor” şiarını yükselten Joe Biden yönetimi, Çin-Rusya eksenine kutuplaştırmayı artırarak saldırgan bir yönelime girerken, Ortadoğu’da (Suriye hariç) farklı bir görünüm vermeye çalışıyor. İlk dikkat çeken açıklamalar Yemen’le ilgiliydi. Yemen halkına karşı başlatılan vahşi savaşın bir numaralı sorumlularından biri olan (dönemin ABD Başkan Yardımcısı) Biden, güya şimdi barış istiyordu.

Yemen’le ilgili ‘barışçı’ açıklamaların ikiyüzlü bir manevra olduğu kısa sürede açığa çıkmışken, Biden yönetimi Filistin sorununa verdiği ‘önemi’ göstermeye başladı. Siyonist İsrail’i ziyaret eden ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken ile başkanlığının üst düzey görevlilerinin yaptıkları açıklamalarda, Trump yönetiminin bazı uygulamalarına son verileceği vadildi. Bu mesajlar, “Biden yönetiminin Trump yönetimine kıyasla Filistin’e daha çok odaklanabileceği” iddialarının ortaya atılmasına vesile oldu.

“İKİ DEVLETLİ ÇÖZÜM” SAHTEKARLIĞI YENİDEN

Biden yönetimi Filistinlilerle İsrailiileri eşit gördüğünü söylüyor. Trump yönetiminde askıya alınan Filistin’e mali yardımları yeniden göndereceğini vadediyor. ‘Güvenlik’ ve ‘istikrar’ için çalışmaktan söz ediyor. İki devletli çözüme destek sözü veriyor vb. Bu konuda öne çıkan bazı açıklamalar şöyle:

*Antony Blinken, Siyonist mevkidaşı Gabi Aşkenazi’ye, İsrail ve Filistinlilerin eşit ölçüde özgürlük, güvenlik, refah ve demokrasiye sahip olması gerektiğini söyledi.

*Blinken, Birleşmiş Milletler Yakın Doğu’daki Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansı (UNRWA) için 150 milyon dolarlık insani yardım, Batı Şeria ve Gazze için 75 milyon dolarlık ekonomik ve kalkınma yardımı yapılacağını vadetti.

*ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ned Price, İsrail’in “uluslararası hukuka aykırı şekilde kontrol ettiği Batı Şeria’yı işgal altındaki bölge” olarak kabul ettiklerini söyledi.

*Antony Blinken daha önce Trump’ın Kudüs’ü İsrail’in başkenti olarak tanıma kararını geri çekmeyeceklerini ancak bağımsız bir Filistin devleti için daha fazla çaba göstereceklerini açıkladı.

Peşpeşe yapılan bu ve benzer açıklamaların Filistin sorununun gerçek anlamda çözümüyle hiçbir ilgisi yoktur. Filistin’in son 70 yıllık tarihi, vaat ve söylemlerin gerçek hayatta bir karşılığının olmadığına, daha çok gerçekleri bulanırmak ve emperyalistlerin suçlarını örtmek için kullanıldığına tanıklık ediyor. Bu açıklamalarda tek somut vaat, Trump’ın kestiği UNRWA ödeneklerinin yeniden karşılanacağına dair olanıdır. UNRWA, İsrail’in vahşi işgalinden kaçarak Batı Şeria, Gazze, Kudüs, Ürdün, Lübnan ve Suriye’de yaşamını sürdüren 5 milyonu aşkın mülteciye yardım sağlıyordu. Ödeneği kesen Trump, işte bu milyonları daha da derin bir sefaletle sürüklemişti.

Vaatlerin, nutukların gelip bağlandığı nokta ise İsrail’in güvenliğinin sağlanmasıdır. Zira başkan kim olursa olsun ABD emperyalizminin temel vazifelerinden biri İsrail’deki ırkçı-siyonist rejimin güvenliğini sağlamaktır. ABD ‘yardımları’ da öncelikle Filistinlileri parçalamayı ve ırkçı-siyonizme karşı direnişi zayıflatmayı hedefliyor. Bu oyunu “iki devletli çözüm” palavrası tamamlıyor. Oysa pratik süreç, İsrail’in hem Doğu Kudüs hem Batı Şeria’da toprak işgali, toplu tutuklamalar, ırkçı terör ve seri cinayetler işlemesi, Gazze’nin ise arada bir bombalanması şeklinde işliyor. Yani ABD’nin dillendirdiği “iki devletli çözüm” kaba riyakarlardan başka bir anlam taşıyor. Çünkü

ABD’nin desteğine yaslanan İsrail rejimi, yasadışı Yahudi yerleşimleri kurarak Filistin topraklarını parça parça işgal etmeye devam ediyor.

Trump’ın pervasız/sınırsız desteğine alışan Siyonist rejim, yine de ABD politikasına yapılan makyajdan rahatsız. İsrail’in ABD Büyükelçisi Gilad Erdan, Siyonist rejiminin rahatsızlığını, “Özellikle okullardaki Yahudi aleyhtarı müfredatın kaldırılması ve Yahudi düşmanlığına son verilmesi yönündeki reformların uygulanmadan UNRWA’nın finansmanı kararının alınmasının yarattığı hayal kırıklığını ve bu konudaki fikir ayrılığını dile getirdim” sözleriyle dile getirdi. Ancak bu rahatsızlık, ABD’nin Filistin için iyi şeyler yaptığını değil, siyonistlerin pervasızlığını ispatlıyor.

ÇİN-RUSYA FAKTÖRÜ

Hegemonya çatışmasını şiddetlenen ABD’nin Ortadoğu’da da etkisi zayıflıyor. Halklara kan kusturan politikalarından dolayı bölgede prestiji yerlerde sürünüyor. Filistin halkına karşı İsrail’i küstahça kayırması, bu durumu daha da pekiştiriyor. Biden yönetiminin Filistin politikasına makyaj yapma ihtiyacının bir nedeni budur. Bir diğer önemli neden ise, bölgede Çin-Rusya ikilisinin hem etkinlik hem prestij bakımından güç kazanmaya devam etmesidir.

Çin de Rusya da bölgedeki tüm ülkelerle işbirliğini geliştiriyor. Bunlara Türkiye, İsrail, Suudi Arabistan, Mısır gibi ABD işbirlikçisi devletler de dahil. Halihazırda izledikleri politikayı şöyle tanımlıyorlar: “Karşılıklı çıkarları esas alma, ülkelerin içişlerine karışmama, devletler arası çatışmalarda taraf olmama.” Bu sayede İran’la çok kapsamlı, toplam yatırım ve ticaret hacmi 400 milyar dolara ulaşan bir anlaşma imzalayan Çin, aynı anda İsrail, Suud Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) gibi ‘İsrail düşmanı’ devletlerle de çok kapsamlı ilişkiler geliştiriyor. Benzer bir durum Rusya’nın politikası için de geçerlidir.

Rusya-Çin ikilisi bu ilişki geliştirme tarzı kapsamında Filistin-İsrail sorununa “çift devletli, adil çözüm” önermeye başladılar. Önerilen çözümün gerçek hayatta bir karşılığı olacak mı? Bu henüz belli değil. Zira bunun olabilmesi için İsrail rejiminde köklü bir değişime ihtiyaç var. Buna rağmen ABD’ye umutsuzca da olsa bel bağlayanların Çin-Rusya eksenine yaklaşmaya başladıklarına dair veriler de mevcut.

ABD’nin son günlerde Filistin konusunda gösterdiği ‘hassasiyet’ bu gelişmelerle doğrudan bağlantılıdır. Yani Biden yönetiminden de Filistin halkına bir yarar gelmeyecek. Önceki yönetimler gibi Biden de siyonizme kalkan olmanın ötesine geçmeyecek.

Kapitalizmin aşısı, aşının kapitalizmi

C. Ozan

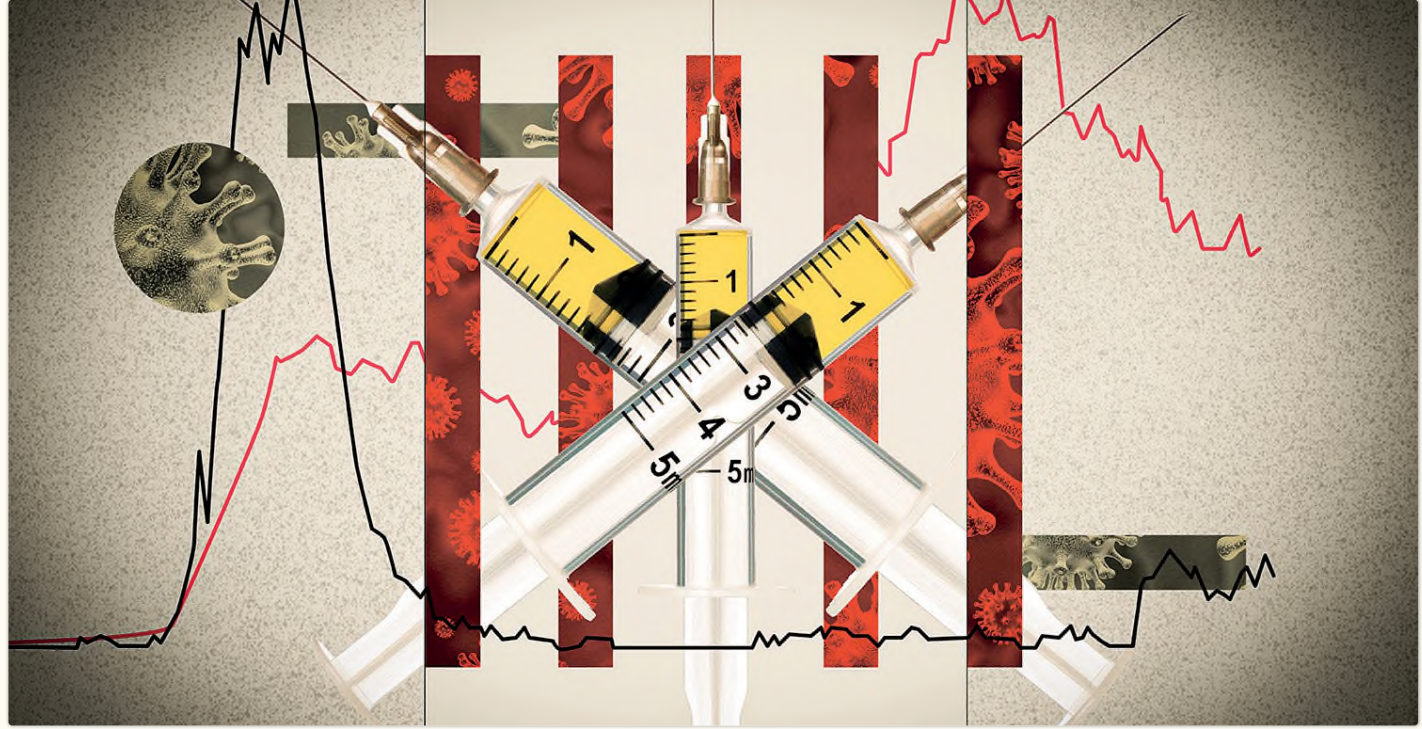
Korona pandemisinde bir yılı geride bıraktık. Çağımızın bilimsel, teknik ve maddi olanakları düşünüldüğünde, pandeminin geride çok ağır bir fatura bıraktığını görüyoruz. İnsan sağlığını korumaya öncelik veren ciddi tedbir alınması durumunda pekala kolaylıkla önlenebilecek bir pandemi insanlık için ciddi bir faturaya dönüşmüş bulunuyor. Şimdiye kadar dünya çapında yaklaşık üç milyon insan hayatını kaybetti. Daha da vahimi, hala her gün on binlerce insanın hayatını kaybetmeye devam etmesidir. Kapitalistler bu dramatik tabloya seyirci kalmaya, dahası insanlığın acılarından ve sefaletinden bile kâr devşirmeye devam ediyorlar.

ÖNLEMİYEN ÖNLEMLER

Bir sorunun kaynağı ve sebebi olanlar, çözümünde rol alamazlar. Pandemi süreci bunu her aşamada doğruladı. Sorunun sebebi olan kapitalistler ve onların sistemi, çözümü çok iyi bildikleri halde buna yanaşmadılar. Neydi bu çözüm? Toplumsal yaşamın devamı için zorunlu olan alanlar dışında tam kapanma, çalışmak zorunda olan insanları düzenli periyodik testlerle sürekli ayıklamak, dahası zamanla test uygulamasını tüm topluma yaymak ve maddi durumundan bağımsız maske, dezenfektan gibi materyallerin herkese ulaşmasını sağlamak vb. idi. Ve en önemlisi bunu tüm dünyada eş zamanlı olarak yapmak gerekiyordu.

Fakat başta Batı'nın en gelişmiş kapitalist ülkeleri olmak üzere, hiçbiri bu en basit önlemleri bile almadı. Pandeminin başlangıcındaki iki haftalık kısmi kapanma hariç, tam bir kapanmadan hep kaçındılar. Biralık kapanmayı, en zengin ülkeler, insanına bedava bir maske bile dağıtmadılar. Bunun yerine maskeyi ucuz getirme kaygısıyla birbirleriyle maske savaşlarına girip, birbirlerinin maskelerine el koyma arsızlığı sergilediler.

Örneğin Avrupa'nın en zengin ülkesi olan Almanya koronayla mücadelede dışarıya karşı "başarılı" bir imaj çizmesine rağmen, süreci en kötü yöneten ülkelerden biri aslında. Almanya özellikle başlarda bir maskeyi bile vatandaşına çok gördü. Yine şimdi durum birazcık değişse bile, şimdiye kadar en az test yapan ülkelerden biri yine Almanya. Bunun yerine insanlar, 25 eurodan başlayıp, 70-80

euroya kadar çıkan fahiş fiyatlara test edilerek büyük paralar kazanıldı.

Genel olarak korona tedbirleri konusunda dünyadaki tek istisna ise, batılıların "otoriter" olmakla suçladıkları Çin ve Küba gibi ülkeler oldu.

Özcesi, baştan beri korona tedbirleri adı altında gündeme getirilen önlemlerin hiçbiri gerçekten pandemiyi önlemeye yönelik olmadı. Çünkü sözde tedbirlerdeki asıl kaygı toplum sağlığı değil, kapitalist üretimin ve kârın devamını sağlamaktır. Böyle olunca da alınan tedbirlerin hepsi, tutarsız, parçalı ve etkisiz kalmaya mahkumdu.

Alınan önlemlerin pandemiyi önlemeye gerçekten yetmediğini çok iyi bilen sermaye hükümetleri, yaz tatiliyle birlikte geride bırakılan ilk dalganın hemen ardından ikinci dalgadan bahsetmeye başladılar. Sonbaharla birlikte gelen ikinci dalga da -emekçiler için getirdiği maddi kayıplar ve yarattığı psikolojik tahribatlar bir yana- hemen her ülkede on binlerce insanın yaşamına mal oldu. Kâr ve rantta dayalı aynı kapitalist zihniyet şimdi de insanları, virüsün mutasyona uğramış daha tehlikeli türünden oluşan üçüncü dalganın saldırısıyla baş başa bırakmış bulunuyor. Virüsten en çok etkilenenin emekçiler olduğunu belirtmeye ise gerek bile yoktur.

Gerekli tedbirleri almayarak toplumda çok ciddi bir tahribata yol açan kapita-

listler, insanların pandemiden kurtulma umutlarını hep aşırı endeksleyerek, aş konusunda çok ciddi bir beklenti yarattılar. Nihayet bundan yaklaşık yarım sene önce aşının bulunması tüm dünyada büyük bir umut ve sevinç yarattı. Fakat aş konusunda şimdiye kadar izlenen pratik, insanların bu sevincini adeta kursaklarında bıraktı.

AŞIDA PAZAR SAVAŞI

Korona aşısının normalden 10 kat daha hızlı bir zamanda bulunmuş olması kuşkusuz büyük bir başarı ve insanlık için son derece umut verici bir gelişme. Fakat bu değerli maddenin kapitalistlerin elinde olduğunu unutmamak gerekiyor. Ellerindeki tüm maddi ve teknik olanaklara rağmen paraya kıyıp pandemiyi önlemeyenler, aşırıya da devasa paraları hiç de insanlığın hayrı için yatırmadılar. Onları bu konuda motive eden tek şey, bir an önce "normale", yani üretmeye devam etmekte. Kaz gelecek yerden tavuk esirgemeyen kapitalistler, pandemiden tam olarak kurtulmanın biricik yolu olan aşırıya da insanlığa karşı bir silah olarak kullanmaktan geri durmuyorlar.

Aşı, bilim insanlarının ve laboratuvar sınırlarının dışına çıkıp, burjuva politikasının kirli arenasına girdikten itibaren, her türlü rekabetin, milliyetçiliğin, hegemonya yarışının ve nihayet yüksek

kazançlar elde etmenin aracına dönüştü.

Pandemi, özelliği gereği ancak tüm dünyada eş zamanlı ve tam bir dayanışma içerisinde hareket edilirse alt edilebilir. Ama dayanışma ve yardımlaşma, bir kurtlar sonrası olan burjuva dünyaya o kadar uzak bir kelime ki! Pandemiyi yenmek için, aşının her şeyden önce tüm dünyada hızlı, yeterli ve güvenli bir şekilde üretilmesi gerekiyor. Fakat aşırıya bulan büyük kapitalist ülkeler, suyun başını tutan sırtlanlar misali, patent hakkı denen engelle çıkıyorlar bunun karşısına. Bugün dünyada aşılamanın kaplumbağa hızıyla ilerlemesinin gerisindeki asıl sebep, kapitalizme has bu gerici engeldir. Aşının üretilmesinin üzerinden aylar geçmesine rağmen, aşırıya bulan ülkelerde bile henüz toplumun çeyreği bile tam aşılabilmiş değil. Örneğin BioNtech aşısına ev sahipliği yapan 83 milyonluk Almanya'da henüz sadece 10 milyon kişi ilk doz aşırıya ulaşabilmiştir. Almanya, kendi halkının sağlığını tehlikeye atma pahasına, pazarı başkalarına kapırmama kaygısıyla, ilk ürettiği aşırıya fahiş fiyata başka ülkelere sattı ve bundan ciddi kârlar elde etti. Kendi halkına ise, İngiltere'den daha ucuz getirdiği ve hakkında güvensizlik yarattığı AstraZeneca aşısını yapıyor

Aşının insanlara ulaşmasının önündeki bir başka kapitalist engel ise, gittikçe hızlanan pazar savaşlarıdır. Aşırıya yüksek kâr getiren bir meta olarak yaklaşan ka-

pitalist tekeller ve onların temsilcisi hükümetler, bu konuda her türlü şantaj, spekülasyon, gerçek dışı iddialara başvurmaktan geri durmuyorlar. Mesela AB ülkeleri henüz Rusya veya Çin'in bulduğu aşılara onay vermiş değiller. Sinovac'a "Çin malı" muamelesi yapıyorlar. Rakip ülkeler birbirlerinin aşılarını kötüleyip, onun hakkında şaibe yaratmakta bir beis görmüyorlar. Bu konudaki tutumlarını yeni yeni biraz esnetmeye başladılar.

Her aşının bir pazarı ve fiyatı var. Mesela Moderna 37 dolar, Sinovac 30 dolar, BioNtech 20 dolar, Johnson & Johnson 10 dolar, Sputnik V 10 dolara satılmaktadır. Aşılardan en ucuz olan, aynı zaman en hızlı üretilebilen ve en kolay taşınabileni ise AstraZenaca'dır. İngiltere'nin Oxford Üniversitesi'ndeki bilim insanları tarafından üretilen aşının dağıtım ve pazarlama hakkını bir İsveç-İngiltere ortaklığı olan AstraZeneca adlı şirket üsleniyor.

AstraZeneca piyasada 4 dolara satılıyor. Hem ucuz hem hızlı üretilebilen ve hem de kolay taşınabilen bu aşı, özellikle alım gücü zayıf ülkeler nezdinde ciddi bir talep görmeye adaydır. Aynı zamanda geniş bir pazar alanı bulma şansı yakalayabilir. Büyük payı, yakın zamanda AB dışında kalan İngiltere'ye ait olan bu aşı hakkında son zamanlarda yaratılan şaibeleri, gittikçe kızışan pazar savaşından bağımsız düşünmek zor. Bir dizi AB ülkesinin ardından, bir süre sonra Almanya da AstraZeneca aşısını yapmayı durdurdu. Ardından ilgili tıp otoritelerinin incelemeleri sonucu yapılmasında bir sakınca olmadığı söylendi ve tekrar yapılmaya başlandı. İlkönce sadece 60 yaş altına yapılan bu aşı, şimdi de tam tersine sadece 60 yaş üstüne yapılıyor. Yaşananların ardından AstraZeneca, zedelenen imajını telafi etmek için isim değiştirme yoluna gitti.

Daha fazla kâr güdüsüyle rakip kapitalist kampların aşı konusunda birbirlerinin ayaklarına çelme takma çabalarından asıl zararlı çıkan tabii ki dünya halkları olmaktadır. Bu tür pratikler, zaten ağır aksak giden aşı işini daha da yavaşlatmakta, pandemiyle mücadeleyi sekteye uğratmaktadır. Daha da kötüsü aşılarda şahsında insanların bilime ve bilim insanlarına olan güvenleri sarsılmaktadır. İngiltere Başbakanı Boris Johnson, yakın zamanda katıldığı bir toplantıda, aşılama programında kaydettikleri başarının arkasında "kapitalizm ve açgözlülüğün" olduğunu söyleyerek, aşıya nasıl yaklaşımlarını kendi ağzından itiraf etmiş oldu.

Kısacası, kapitalist dünyada ekonomik, askeri ve siyasal alanda var olan kamplaşma ve ittifaklardan, aşılarda da nasibini fazlasıyla alıyor. Aşı her türlü kirli rekabetin, ticaretin, kârın, diplomasinin ve hegemonya yarışının aracı yapılmaya

devam ediyor.

Dünyada ilaç tekeli elinde bulunduran Batılı emperyalistler, aynı zamanda üretilen aşılara da büyük oranda hükmediyorlar. Dünyaya en çok ilaç satan ilk 10 kapitalist tekelin dokuzu Avrupa ve ABD menşeli. Bunların başını İsviçre tekeli Roche çekerken, onu ABD'li Pfizer ve Alman tekeli Bayer takip ediyor. Bu ilk 10'un içinde sadece bir Çin firması var. Yine dünyaya en çok ilaç ihraç eden ilk 10 ülkenin tümü de batıda. Listenin başında Almanya yer alıyor ve onu sırasıyla İsviçre, Belçika, Hollanda ve Fransa izliyor. ABD ise 7. sırada geliyor.

İlaçta da suyun başını tutan Batılı emperyalistler, bu konularını dünyanın geri kalanına karşı bir silah olarak kullanırken, aynı zamanda bu sektörden astronomik kârlar da elde ediyorlar. Dünyanın zengin ülkeleri ihtiyaçlarının birkaç katı aşı depolarken, dünyanın büyük kısmını oluşturan yoksul ülkelerin büyük çoğunluğuna tek doz aşı girmiş değil. Emperyalist ülkeler, BM ve DSÖ gibi kurumların uyarılarına kulak asmıyorlar. Ürettikleri aşılarda en yüksek fiyatı en yoksul ülkelere teklif ediyorlar. Uzmanlar, böyle gitmesi durumunda tüm dünyanın aşılansının üç yıldan bile daha fazla zaman alacağını belirtiyorlar.

Korona virüsü insanlığın başına bela eden emperyalist kapitalizm, onunla baş etmenin önündeki temel engel olmaya da devam ediyor.

SOL HAREKET PANDEMİ KONUSUNDA ATIL KALDI

Korona pandemisi, kapitalizmin insanlık dışı, barbar ve vahşi yüzünün çok geniş kitleler nezdinde bir kez daha anlaşılmasını beraberinde getirdi. Yaşanan kitlesel can kayıpları, sergilenen ikiyüzlükler, sağlık alanında yaratılan yıkım, tavan yapan işsizlik, yoksulluk ve sefalet insanlarda ciddi bir sorgulamaya beraber, ciddi bir öfkeye de sebep oldu.

Bütün bunlar aslında her coğrafyada sol hareketin güçlenmesi için elverişli bir zemin de yaratıyor. Fakat şimdiye kadar yaşanan pratikler, sol hareketin pandemi ile mücadele konusunda son derece pasif ve atıl kaldığını gösteriyor. İşçi ve emekçilerin bu süreçteki taleplerini doğru ve somut bir şekilde formüle edip onların gündemine taşıma konusunda çok yetersiz kaldı.

Almanya'da pandemi konusunda en kitlesel sokak hareketleri, "Anti Korona" veya "Aykırı Düşünenler" adı altında ırkçı-faşist hareketler tarafından organize edildi. Oysa onların komplo teorilerine dayalı gerici taleplerinin aksine, aynı şekilde sol hareket de gerçek tedbirlerin alınması için ilerici taleplerle sokağa çıkmayı zorlamanın, yaşam hakkını savun-

Milyarder sayısı her 17 saatte bir arttı

Pandemi ile birlikte dünya genelinde işsizlik ve yoksulluk artarken zenginler kasalarını doldurmaya devam ediyor. Pandemiye fırsata çeviren kapitalistler ile açık sınırının altında yaşamaya mahkûm edilen milyonların arasındaki uçurum gün geçtikçe derinleşiyor. Pandeminin ekonomiyi olumsuz anlamda etkilediği ve bu sebeple timsah gözyaşları eşliğinde küçülmelerin, işçi kıyımlarının ve ücret kesintilerinin bir gereklilik olduğunu vaaz eden burjuva ideologlarının ikiyüzlülüğü, yayınlanan büyüme verileriyle ortaya serildi.

660 YENİ MİLYARDER

Forbes'in her yıl düzenli olarak açtığı "dünyanın en zengin insanları" listesinin 2020 yılı sıralaması geçtiğimiz günlerde yayınlandı. Listenin baş sıralarını yine kimselere kaptırmayan Jeff Bezos, Elon Musk, Bill Gates ve Mark Zuckerberg'in servetleri katlanarak arttı. Bu listede geçen yıllardan farklı olarak dikkat çeken olgu ise pandemi koşullarında 660 yeni milyarderin listeye girmeyi "başarması" oldu. *Forbes*'e göre 2020 yılında yaklaşık 17 saatte bir, listeye bir milyarder daha eklendi.

Yeni milyarderlerle birlikte dünya çapında milyarder sayısı 2.775'e yükseldi. Toplamda ise dünyanın en zengin insanların %86'sının pandemi koşullarında daha da zenginleştiği tahmin ediliyor. Dünyanın en zengin ilk 10 kişinin toplam serveti, 2020 yılında yüzde 67'nin üzerinde artarak, 686 milyon dolardan 1,15 trilyon dolara yükseldi.

manın mücadelesini yükseltebilir veya başka araçlarla bunu işçi ve emekçilerin gündemine taşıma çabası içerisine girebilirdi. Örneğin korona günlerinde yönetim değişikliğine giden, parlamenter solun en görünür kanadı olan Die Linke (Sol Parti), kitlelerin taleplerinin değil, SPD ve Yeşillerle koalisyon kurmanın derdine düşüyordu.

Kuşkusuz sol hareketlerin, insanların yaşamını riske atmama kaygısıyla sokak eylemlerinden kaçındığını göz ardı etmemek lazım. Fakat buradaki asıl zayıflık yine de bundan kaynaklanmıyor. Mesela somut taleplere ve düzeni teşhira dayalı

Oxfam'ın bir raporuna göre ise 2020 yılı sonu itibarıyla dünya çapında milyarderler servetlerini 3,9 trilyon dolar arttırdı.

PANDEMİ ZENGİNERİ

Forbes'de yer alan "Covid-19'un yeni milyarderleri" başlıklı yazıda 2020 yılı milyarder listesine ilk defa girmeyi başaran isimlerinin 40'ünün pandemi koşullarını "firsata" çeviren şirketler olduğu görülüyor. "Covid-19 ile savaşırken zengin olan 40 kişi" olarak listelenen milyarderlerin başında Çin sermayeli Winner Medical bulunuyor. Milyarlarca maske ve sağlık emekçilerinin giydiği koruyucu tulum üreten Li Jianquan'ın başında olduğu aile şirketi, 2020 yılında sermayesini 6,8 milyar dolara yükseltti. Bir başka Çin sermayeli medikal malzeme üreten firma da Intco Medical. Bu şirketin servetinin de 4,2 milyar doları bulunduğu tahmin ediliyor.

Sadece medikal malzeme üreten şirketler bu listeye girmediler. Küresel çaplı bir salgına karşı geliştirilen aşılardan patentlerini elinde bulunduran firmalar da salgının yayılması pahasına milyarderler listesine girdiler.

Örneğin, Amerikalı ilaç firması Moderna'nın Fransız CEO'su Stephane Bancel, geliştirilen aşı ile 4,3 milyar dolarlık servetin sahibi oldu. Yerli medyada isimleri çokça yer bulan Özlem Türeci ve eşi Uğur Şahin de geliştirdikleri aşı ile birlikte "pandemi milyarderleri" kervanına katıldı. Şahin'in servetinin 4 milyar dolar olduğu belirtiliyor.

yaygın afişleme, bildiri dağıtımı, sosyal medya yoluyla teşhir konusunda hiç de böyle bir engel söz konusu değildi.

Fakat hiçbir şey geçmiş ve bitmiş değil. Pandeminin toplumda yarattığı alt üst oluşun henüz başında sayılırız. Önümüzdeki aylar ve yıllar tüm dünyada, Avrupa'da ve Almanya'da çok şeye gebe. Krizin ve pandeminin işçi ve emekçilere çıkardığı ağır faturanın, mücadelenin zeminini güçlendirirken, yeni kanallar da açacağından kuşku duymamak gerekiyor. Zira, kapitalizmin karanlığını yarmanın mücadeleden başka bir yolu da yoktur.

Ekim Devrimi'ne sonsuz inançla bağlı bir şair:

Vladimir Mayakovski

“Birey!
ne saçma şey!
bireyin sesi hafiftir, civıltıdan bile.
kim işitir onu?
karısı mı?
belki.
tabii o da,
çarşıda değilse.
Parti!
milyonlarca sesin oluşturduğu
bir kasırgadır bu!”

Bu yıl 20. yüzyılın en büyük şairlerin biri olarak anılan Vladimir Mayakovski'nin 91. ölüm yıldönümü. 36 yıllık kısa yaşamından geriye yüzyıllar boyu yaşayacak nice şiirler bıraktı Mayakovski.

1893 yılında Gürcistan'ın Bağdadi kentinde doğdu Mayakovski. Orman işçisi bir babası ve iki de kız kardeşi vardı. Ailesi ile 1900 yılında Kutais kentine taşınması ile burada liseye başladı. Aynı dönem Mayakovski'nin politikayla da tanışma dönemidir. Moskova'ya gizlice giden kız kardeşi onu devrim düşüncesi ile tanıştıracak olan bazı belgeleri okumasını sağlayacaktır. Artık yaşadığı küçük kentte, Bolşevik Parti'nin eylem merkezlerinden biri haline gelmişti.

Mayakovski henüz 12 yaşında iken, 1905 Devrimi döneminde Çarlığa karşı kitlesel eylemlere katılır. 15 yaşındayken Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'ne üye olur. 1906 yılında babasının ölümünün ardından ailece Moskova'ya göç ederler ve orada yoksul bir yaşam karşılar onları. Şair Moskova'da siyaset ile daha yoğun olarak ilgilenmeye başlar. Okul yıllarındaki başarıları burada gittikçe düşer, çünkü fikirsel anlamda Marksizm ile ilgilenmek onun daha çok ilgisini çekmeye başlamıştır. Okuldan atılmasının hemen ardından 1908-1909 yılları arasında iki kere tutuklanır. Tutuklanmadan hemen önce ilk şiir denemelerini yazmaya başla-

mıştır Mayakovski. Tutsaklık dönemlerini de yazarak üretmeye adayacaktır. Tutukluluk yıllarından sonra Moskova Resim ve Heykel Okulu'na kaydolur. Burada ortaya koyduğu halktan yana çalışmaları ile diğerlerinin arasından sıyrılır. 1911 yılında modern sanatın ve toplumsal hareketin bir savunuculuğu olan Futurist (Gelecekçilik) harekete dahil olur. Sanatı ile gelecekteki özgür ve sınıfsız toplumu muştular. Bu yıllarda tiyatro alanında da üretimler gerçekleştirir. St. Petersburg sokaklarında oyunlar sahnelemeye başlar. Polislerin gözü tekrardan Mayakovski'ye çevrilir.

“SOKAKLAR FIRÇAMIZ, ALANLAR PALETİMİZDİR”

1917 Ekim Devrimi, tam da Mayakovski'nin savunduğu “geleceğin” önünü açan, özgür sanatın icra edilebileceği bir toplumun yaratılmasında atılmış en büyük adımdır. Devrimi büyük bir coşku ve bağlılık ile karşılar ve hemen kollarını sıvar. Devrimin politik tarafının yanı sıra eski sanat anlayışının da kökten yıkılma-

sı gerektiğini savunur ve LEF'i (Sol Sanat Cephesi) kurar. Devrimin ardından başlayan iç savaş döneminde SSCB'nin her yerinde duvarlara, direklere ve binalara asılan propaganda afişleri onun fırçasından çıkmaya başlar.

“Şu yaşamda
en kolay iştir ölmek
Asıl güç olan
yepyeni bir yaşama
başlamak.”

Mayakovski, 1925 yılında yakın arkadaşı Sergey Yasin'in, Leningrad'da bir otelde intihar ettiğini öğrenir. Yasin'in cesedinin yanında, intiharından bir gün önce bileklerini kesip kendi kanıyla Mayakovski'ye yazdığı veda şiiri de bulunur. Bu durum Mayakovski'yi çok etkiler ve ardından “Sergey Yasin'e” ithafen bir şiiri kaleme alır. Ancak bundan 5 yıl sonra 1930 yılında Vladimir Mayakovski de intihar ederek yaşamını sonlandırır.

“Şahin gözler hiç şaşar mı?
Eski dünya bizi yıkar mı?
Çökün dünyanın gırtlığına
Güçlü proleter kollarınızla!
Nasıl da cesur atılırlar kavgaya!

Bayraklarını dalgalandıra dalgalandıra!

Hey kim kaçmaya yelteniyor sağa?
Sola, sola, sola, ileri!”

Vladimir Mayakovski, sosyalist devrimi daha da ileriye taşımak için sanatı ile yoğun bir emek sarf etti. Yeni bir toplumsal kültür yaratmak ve sanatı kitlelere mal edebilmek için “sokakları fırça, alanları palet” olarak kullandı. Ayrıca Halk Eğitim Komiserliği'nde de görev aldı. 1925'te Komsomol Merkez Komitesi'nin çocuk teşkilatı olan Pioner'in yayın organı olarak çıkarılan *Pionerskaya Pravda* adlı çocuk gazetesinin kurucuları arasında da yer aldı.

Vladimir Mayakovski, hiçbir tartışmaya yer bırakmayacak kadar Ekim Devrimi'ne sonsuz bir inançla bağlıydı. Bu inancını şimdilerde “Ekim Destanı” ve “Lenin Destanı” isimleri ile kitaplaştırılmış onlarca sayfalık devrime övgü dolu dizelerinden oluşan şiir kitaplarından açıklıkla görebiliriz. Vladimir Mayakovski'yi 91. ölüm yıldönümünde saygı ile anıyoruz...

M. NEVRA

Avrupa Konseyi, 2020 yılı ceza istatistikleri raporunu yayınladı. Rapora göre Avrupa Konseyi üyesi 47 ülke arasında Türkiye en yüksek mahpus oranına sahip ülke oldu. Türkiye'de ülke nüfusunun yaklaşık binde 4'ü hapiste.

2020 yılının ocak ayında 51 hapisaneden toplanan verilerle hazırlanan rapora göre Avrupa Konseyi üyesi ülkelerde toplam 1 milyon 528 bin 343 kişi hapiste tutuluyor.

Türkiye'nin binde 4'ü hapiste

Raporda verilen istatistiklere göre tutuklu ve hükümlülerin 87 bin 367'i kadın (yaklaşık yüzde 5). Hapistekilerin ortalama yaşı ise 36.

TÜRKİYE BAŞLARDA

Raporda, ülkelere göre mahpus

sayıları şöyle: Konsey üyesi ülkelerin hapisanelerinde en fazla tutuklu ve hükümlü bulunan ülke 519 bin 618 kişi ile Rusya. İkinci sırada 297 bin 19 kişi ile Türkiye bulunurken Birleşik Krallık'ta 91 bin 870, Polonya'da 74 bin 130, Fransa'da 70 bin 651, Almanya'da 63 bin

399, İtalya'da 60 bin 971, İspanya'da 58 bin 372, Ukrayna'da 52 bin 609 kişi hapiste tutuluyor.

Tutuklu sayısında Rusya'nın ardından gelen Türkiye, tutuklu gazeteci sayısında ise ilk sırada yer alıyor. Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (IFJ) tarafından yayımlanan rapora göre en az 67 medya çalışanı ülkede cezaevinde. Ayrıca Türkiye, annesiyle cezaevine giren çocuk sayısında da 803 ile ilk sırada yer alıyor.

**Krizin ve pandeminin
faturasına hayır!**

**Haklarımız ve
geleceğimiz için**

1 MAYIS'A!

BDSP

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu

 /BağımsızDevrimciSınıfPlatformuBDSP

 bdsp.iletisim@gmail.com

